

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: gospodarka przestrzenna

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet Warszawski
ul. Krakowskie Przedmieście 26/28

Data przeprowadzenia wizytacji: 14 – 15 grudnia 2023 r.

Warszawa, 2023 r.

(rok opracowania raportu)

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	15
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	22
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	26
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	29
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	33
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	36
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	39
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	43
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45
5. Załączniki:	49
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	49
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	49
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	49
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	49

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____	49
Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa _____	49
Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena _____	49
Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego _	49

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. Dr hab. Grażyna Trzpiot, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Anna Tobolska, członkini PKA
2. prof. dr hab. Tadeusz Kufel, ekspert PKA
3. Tomasz Mrozek, ekspert PKA z grona pracodawców
4. Marcin Pioch, ekspert PKA z grona studentów
5. Marta Ekner, ekspert – obserwator z grona studentów
6. Agnieszka Kubacka, sekretarz

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena programowa na kierunku psychologia prowadzonym na Uniwersytecie Warszawskim w Warszawie (dalej również UW) odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej również: PKA) w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Poprzednia ocena odbyła się w 2015 roku, której kierunek podlegał była oceną kompleksową i dotyczyła całego ówczesnego Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych. Wydział otrzymał ocenę pozytywną i jest to pierwsza wizytacja kierunku gospodarka przestrzenna od tego czasu.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się zespołu oceniającego z raportem samooceny, raport zespołu oceniającego został zaś opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac egzaminacyjnych/etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, a także spotkań przeprowadzonych z Władzami Uczelni, studentami, pracownikami, w tym nauczycielami akademickimi oraz przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego ocenianego kierunku.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

(jeśli studia na kierunku są prowadzone na różnych poziomach, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu studiów)

Nazwa kierunku studiów	gospodarka przestrzenna	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	Studia pierwszego stopnia studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek^{1,2}	Geografia społeczno-ekonomiczna gospodarka przestrzenna	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	I stopień: 6 semestrów i 180 pkt ECTS II stopień: 4 semestry i 120 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	I stopień stacjonarne: brak I stopień niestacjonarne: 120h II stopień: 120h	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	II stopień: S1 - Zarządzanie strategiczne w samorządzie terytorialnym S2 – Urbanistyka i rewitalizacja S3 – Foresight terytorialny	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat i magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	253	1
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów⁴	I stopnia: 129,7h II stopnia: 475,2h S1 – 603,25h S2 – 518,54h S3 – 552,08h	I stopnia: 475,2h II stopnia: -

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	I stopnia: 114 ECTS II stopnia: S1 – 63,5 ECTS S2 – 65,5 ECTS S3 – 62,5 ECTS	I stopnia: 58,5 ECTS II stopnia: -
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	I stopnia: 152 ECTS II stopnia: S1 – 96 ECTS S2 – 99 ECTS S3 – 97 ECTS	I stopnia: 140 ECTS II stopnia: -
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	I stopnia: 68 ECTS II stopnia: 36 ECTS	I stopnia: 55 ECTS II stopnia: -

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	Kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	Kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	Kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	Kryterium spełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku gospodarka przestrzenna jest zgodna z misją i strategią rozwoju Uczelni. Najnowsza Strategia Uniwersytetu Warszawskiego na lata 2023-2032 (Uchwała Nr 299 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 29 czerwca 2023). Cele strategiczne w ramach filaru 1 przekładają się na ofertę kierunku, przykładowo:

- Jedność kształcenia i badań naukowych – realizowane poprzez umożliwienie studentom udziału w badaniach prowadzonych przez pracowników WGSR.
- Kształcenie zorientowane na osobę kształcąca się – realizowane poprzez umieszczenie w centrum koncepcji kształcenia studenta-absolwenta jako świadomego obywatela.
- Zapewnienie kształcenia akademickiego odpowiadającego wyzwaniom XXI wieku – odzwierciedlone w dopasowaniu zakresu kształcenia do obecnych trendów.
- Współpraca z otoczeniem zewnętrznym – prowadzone programy studiów zakładają bezpośrednie kontakty z otoczeniem UW w procesie kształcenia.
- Elastyczne ścieżki kształcenia – oferta różnorodnych, spójnych oraz drożnych, elastycznych i zindywidualizowanych ścieżek kształcenia - realizowane poprzez umożliwienie studentom realizacji elastycznych ścieżek kształcenia na studiach II stopnia – oferta trzech specjalności oraz możliwość studiowania w ramach indywidualnego programu.
- Kultura jakości i ewaluacji- realizowane poprzez prowadzenie regularnych badań opinii studentów, uwrażliwienie kierowników specjalności na zbieranie informacji o jakości kształcenia.
- Innowacyjne kształcenie w dobie transformacji cyfrowej - prowadzone programy studiów wykorzystują najnowsze rozwiązania cyfrowe w realizacji programów kształcenia.
- Wzmacnianie poczucia wspólnoty akademickiej w procesie kształcenia, w tym w kontekście międzynarodowym oraz współpracy z otoczeniem – realizowane poprzez włączenie studentów w projekty badawcze prowadzone na WGSR, promocja udziału studentów w programie ERASMUS+.

- Umiejdzynarodowienie kształcenia - realizowane poprzez włączenie studentów w projekty badawcze prowadzone na WGSR, promocja udziału studentów w programie ERASMUS+.
- Osiągnięcie doskonałości naukowej. Odwaga w podejmowaniu nowych wyzwań badawczych – to otwartość na aktualne problemy społeczno-gospodarcze, analiza otoczenia. Wsparcie inicjatyw badawczych, promowanie aktywności naukowo-badawczej.
- Uniwersytet Warszawski miejscem prowadzenia badań przynoszących istotne korzyści i wartości społeczeństwu i gospodarce – to stała współpraca pracowników WGSR z organizacjami otoczenia społeczno-gospodarczego, co przekłada się na podejmowanie zagadnień badawczych o charakterze badań podstawowych, jak i przekładających się na sferę społeczno-gospodarczą.

Misja UW, określona w 2001 r. i powtórzona w aktualnej strategii odwołuje się do następujących zagadnień, które realizowane są na studiach z gospodarki przestrzennej: jedność nauki i nauczania jako fundament działania UW; „zapewnienie dostępu do wiedzy i nabywania umiejętności wszystkim tym, którzy mają do tego prawo” oraz część odnosząca się do kultury, jako syntezy wartości uniwersalnych i lokalnych.

Kierunek GP o profilu ogólnoakademickim, studia I stopnia został przyporządkowany w dziedzinie nauk społecznych do dyscypliny geografia społecznoekonomiczna i gospodarka przestrzenna w 70 % Dyscypliny wspomagające to ekonomia i finanse, nauki prawne oraz nauki socjologiczne odpowiednio po 10% (Uchwała Nr 414 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim). Aktualna Uchwała Nr 234 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 22 marca 2023 r. w sprawie zmiany uchwały nr 414 Senatu Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 8 maja 2019 r. w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim przypisała studia pierwszego stopnia w 100% do dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna.

Kierunek GP na studiach II stopnia został przyporządkowany w dziedzinie nauk społecznych do dyscypliny geografia społecznoekonomiczna i gospodarka przestrzenna w 64%. Dyscypliny wspomagające to ekonomia i finanse, nauki prawne oraz nauki socjologiczne i nauki o zarządzaniu i jakości odpowiednio po 9%.

Ustalanie koncepcji i celów kształcenia, jak również ich realizacja podlegają pracownikom Instytutu. W ostatniej ocenie parametrycznej Uczelni dyscyplina geografia społecznoekonomiczna i gospodarka przestrzenna uzyskała kategorię A, co potwierdza zaangażowanie pracowników zarówno w prace badawcze, działalność publikacyjną, jak i realizację współpracy z otoczeniem.

Kształcenie na gospodarce przestrzennej zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia jest ściśle związane z prowadzeniem działalności naukowej pracowników WGSR głównie w ramach dyscypliny naukowej geografia społeczno-gospodarcza i gospodarka przestrzenna. Na Wydziale w poprzednim roku kalendarzowym realizowano 37 grantów badawczych (projekty finansowane z budżetów m.in. NCN, NCBiR oraz Horyzont 2020), w tym udział wartościowy w około 40% stanowiły projekty realizowane przez katedry związane z kształceniem z gospodarki przestrzennej (Katedra Rozwoju i Polityki Lokalnej oraz Katedra Geografii Miast i Planowania Przestrzennego).

Koncepcja kształcenia na kierunku gospodarka przestrzenna jest w pełni zgodna z oczekiwaniami otoczenia zewnętrznego i rynku pracy. W przygotowaniu programu studiów licencjackich i magisterskich uwzględniono następujące determinanty: opinie instytucji, z którymi na stałe współpracują pracownicy zaangażowani w proces tworzenia koncepcji i celów kształcenia na gospodarce przestrzennej (m.in. Komitet Przestrzennego Zagospodarowania PAN, Unia Uczelni na rzecz Rozwoju Kierunków Studiów w Zakresie Gospodarowania Przestrzenią, Towarzystwo Urbanistów Polskich, urzędy administracji centralnej, samorządy województw i samorządy lokalne, a także podmioty prywatne i organizacje pozarządowe).

Dotychczasowy proces kształcenia zapewnia absolwentom możliwość podjęcia pracy w różnych organizacjach, do których należą m.in.: urzędy administracji centralnej; urzędy administracji lokalnej i regionalnej – np. Urząd m.st. Warszawy; biura i pracownie urbanistyczne, planistyczne i architektoniczne; firmy konsultingowe działające w sferze doradztwa, badań i analiz sektora publicznego i prywatnego; agencje i biura nieruchomości. Absolwenci są przygotowani również do prowadzenia własnej działalności gospodarczej związanej z gospodarką przestrzenną.

Dodatkowe działania na rzecz kształtowania kształcenia na kierunku stanowiły zorganizowane badania oczekiwań otoczenia społeczno-gospodarczego (w przypadku tworzenia nowej specjalności – foresight terytorialny) oraz analizy legislacji w kraju – np. specjalność Urbanistyka i Rewitalizacja, powstała jako odpowiedź na zapotrzebowanie urzędów miejskich na specjalistów tworzących gminne plany rewitalizacji (GPR) wprowadzone w 2015 r. ustawą o rewitalizacji. Ponadto kluczowe są zmiany w systemie zarządzania rozwojem Polski i wprowadzenie nowej ustawy o planowaniu przestrzennym. Uwzględnia się również opinie studentów w decyzjach podejmowanych przez Radę Dydaktyczną, poprzez prowadzenie badań opinii studentów.

Koncepcja i cele kształcenia uwzględniają nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i wynikające stąd uwarunkowania. Proces regulują następujące dokumenty: Uchwała Nr 28 Uniwersyteckiej Rady Ds. Kształcenia z dnia 3 września 2021 r. w sprawie zasad organizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W § 1 czytamy „W związku ze zniesieniem czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni oraz powrotem do stacjonarnego prowadzenia zajęć w obiektach Uniwersytetu Warszawskiego jako podstawowej formy kształcenia – dostrzegając zalety prowadzenia kształcenia na odległość – określa się rekomendacje dotyczące zasad organizacji części zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.” Szczegółowe zasady opisano w § 2.

Kolejnym dokumentem było Zarządzenie Nr 111 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 16 września 2021 r. w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych, egzaminów i zaliczeń w trybie zdalnym, w § 2 czytamy „Przy organizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych w trybie zdalnym uwzględnia się rekomendacje określone w uchwale nr 28 Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia z dnia 3 września 2021 r. w sprawie zasad organizacji zajęć dydaktycznych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość” (DURK z 2021 r. poz. 28). A następnie Zarządzenie Nr 127 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 5 lipca 2023 r. w sprawie zasad wykonywania okazjonalnej pracy zdalnej na Uniwersytecie Warszawskim.

Aktualnie obowiązującym dokumentem jest Zarządzenie Nr 155 Rektora Uniwersytetu Warszawskiego z dnia 23 października 2023 r. w sprawie zmiany zarządzenia nr 111 Rektora Uniwersytetu

Warszawskiego z dnia 16 września 2021 r. w sprawie organizacji zajęć dydaktycznych, egzaminów i zaliczeń w trybie zdalnym; w brzmieniu: „2. W szczególnie uzasadnionych okolicznościach odpowiednio kierownik lub dyrektor, o którym mowa w § 5 ust. 1, może postanowić, że wszystkie lub wybrane zajęcia dydaktyczne przewidziane do prowadzenia w trybie stacjonarnym mogą być okresowo prowadzone w trybie zdalnym. W takim przypadku o trybie zdalnym uczestnicy zajęć są informowani niezwłocznie.”.

Dla studiów I stopnia na kierunku gospodarka przestrzenna, zarówno w nowym programie obowiązującym od 1.X.2023 roku, jaki i w programie, który obowiązuje w tym roku akademickim jeszcze na II i III roku studiów, sformułowano 10 efektów w zakresie wiedzy, 12 efektów w zakresie umiejętności oraz 5 efektów w zakresie kompetencji społecznych. Dla obydwóch programów obowiązują te same efekty uczenia się. Na studiach II stopnia sformułowano 11 efektów w zakresie wiedzy, 10 efektów w zakresie umiejętności oraz 8 efektów w zakresie kompetencji społecznych. W zbiorze efektów dla studiów II stopnia zamieszczono jeszcze dodatkowe efekty uczenia się dla 3 specjalności, tj. odrębne efekty dla specjalności zarządzanie strategiczne w samorządzie terytorialnym (dodatkowych 17 efektów w zakresie wiedzy, 16 w zakresie umiejętności oraz 5 w zakresie kompetencji społecznej), dla specjalności urbanistyka i rewitalizacja (odpowiednio 13, 12 i 7), a także dla specjalności foresight terytorialny (odpowiednio 8,4 i 3). Należy zwrócić uwagę, iż efekty te są przypisane specjalnościom i w ostatecznym rezultacie tworzą trzy różne charakterystyki efektów uczenia się, właściwe dla każdej z tych specjalności. Pomimo, że każdy z tych efektów dla specjalności został powiązany z efektami uczenia się dla kierunku to jednak wykraczają one merytorycznie poza zakres efektów kierunkowych i nie każdy student osiągnie te efekty, bo to będzie zależać od wyboru specjalności. Z tego powodu efekty uczenia się związane ze specjalnościami nie powinny być łączone w jednym zbiorze z efektami kierunkowymi, które charakteryzują program studiów dla całego kierunku i ich osiągnięcie jest warunkiem uzyskania dyplomu (art.76 ustawy). **Rekomenduje się** wyłączenie efektów specjalnościowych ze zbioru kierunkowych efektów uczenia się. Koncepcja kształcenia na kierunku winna bowiem akcentować jednolity i spójny zakres efektów uczenia się, wspólny dla wszystkich studentów tego kierunku, bez względu na wybraną specjalność. Należy także zadbać, aby na studiach II stopnia wszystkie efekty kierunkowe były realizowane na poszczególnych 3 specjalnościach, gdyż jak wynika z przedstawionej dokumentacji („Matryca efektów kształcenia” w Zał. A3 do RS) nie są realizowane następujące efekty uczenia się:

- na specjalności foresight terytorialny nie są realizowane efekty K_W07, K_W08, K_W09, K_U12;
- na specjalności urbanistyka i rewitalizacja nie jest realizowany efekt K_W09;
- na specjalności zarządzanie strategiczne w samorządzie terytorialnym nie są realizowane efekty: K_W10, K_W11, K_U12.

Założone kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z przyjętą koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim studiów. W opisie efektów uczenia się na studiach I jak i II stopnia uwzględniono specyfikę i aktualny stan wiedzy w zakresie dyscypliny wiodącej tj. geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. Również w zakresie dyscypliny wiodącej w Uczelni prowadzona jest działalność naukowa, o czym świadczyć może choćby fakt uzyskania przez Uczelnię kategorii A w tej dyscyplinie. Na studiach I stopnia w programie obowiązującym od 1.X.2023 r. kierunek został przyporządkowany w całości tj. w 100% do dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna. W poprzednim programie studiów, który obowiązuje w tym roku akademickim jeszcze na II i III roku studiów dyscypliną wiodącą była geografia społeczno-ekonomiczna

i gospodarka przestrzenna – do tej dyscypliny przyporządkowano kierunek w 70%, a do trzech dyscyplin uzupełniających przyporządkowano kierunek w równych proporcjach, tj. po 10% do ekonomii i finansów, do nauk prawnych oraz do nauk socjologicznych. Zmiana przyporządkowania nastąpiła wraz ze zmianą programu studiów i zwiększeniem udziału zajęć wyspecjalizowanych dla gospodarki przestrzennej, przy jednoczesnej rezygnacji z odrębnych zajęć poświęconych podstawom ekonomii, prawoznawstwu czy socjologii. Z kolei na studiach II stopnia występuje niespójność w informacjach o proporcjach przyporządkowania kierunku do dyscyplin. I tak z przedstawionej Uchwały nr 414 Senatu UW w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim, w Załączniku 51 p. 6, str. 67 oraz z Raportu samooceny wynika, że do dyscypliny wiodącej tj. geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna przyporządkowano kierunek w 83% ECTS, a dodatkowo jeszcze do 4 innych dyscyplin uzupełniających, tj. ekonomia i finanse w 2%-ach, do nauk socjologicznych w 3%-ach, do nauk o zarządzaniu i jakości w 2% oraz do nauk o polityce i administracji w 5%. Natomiast inny rozkład przyporządkowania do dyscyplin znajduje się w tym samym załączniku nr 51, ale w p. 1 na str. 1 cytowanej Uchwały nr 414 Senatu oraz w systemie Polon, tj. do dyscypliny wiodącej kierunek jest przyporządkowany w 64%, a do dyscyplin uzupełniających takich jak ekonomia i finanse, nauki socjologiczne, nauki o zarządzaniu i jakości oraz nauki o polityce i administracji w 9% do każdej z nich. **Rekomenduje się** uprządkowanie i ujednolicenie informacji na temat zakresu przypisania studiów II stopnia na ocenianym kierunku do poszczególnych dyscyplin, z uwzględnieniem dyscyplin mających zasadniczy związek z kluczowymi obszarami kształcenia, w tym związanych z oferowanymi specjalnościami (np. nauki o zarządzaniu i jakości czy architektura i urbanistyka) oraz z pominięciem dyscyplin subsydiarnych.

W przyjętym zestawie kierunkowych efektów uczenia się na studiach I i II stopnia nie w pełni uwzględniono charakterystyki drugiego stopnia wynikające z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji. W opisie kierunkowych efektów uczenia się na studiach I stopnia nie uwzględniono zaawansowanego stopnia wiedzy w efektach kierunkowych, które odnoszą się do kategorii opisowej P6S_WG - dotyczy to efektów oznaczonych kodami: KW-01, KW-02, KW-05, KW-08 KW-09 KW-10. Z kolei na studiach II stopnia nie uwzględniono pogłębionego stopnia wiedzy w efektach odnoszących się do deskryptora P7S_WG – dotyczy to: KW-01, KW-02, KW-03, KW-05 KW-07. Dodatkowo w efekcie z zakresu wiedzy KW_02 odniesiono się do umiejętności formułowania i rozwiązywania złożonych zadań. Ponadto w zestawach kierunkowych efektów uczenia się dla obydwóch poziomów studiów w zakresie umiejętności nie uwzględniono deskryptora odpowiednio P6S_UW oraz P7S_UW „potrafi stosować właściwe metody i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne”. Wśród efektów uczenia się na II stopniu nie uwzględniono takich kategorii opisowych PRK jak:

- P7S_WG w zakresie dotyczącym wiedzy na temat tendencji rozwojowych dyscyplin naukowych do których przyporządkowano kierunek;
- P7S_UO w zakresie dotyczącym umiejętności kierowania pracą zespołu i pracowania w zespole;
- P7S_UK w zakresie dotyczącym umiejętności prowadzenia debaty oraz komunikowania się z różnymi odbiorcami na tematy specjalistyczne;
- P7S_KR w zakresie dotyczącym podtrzymywania etosu i etyki zawodowej.

W zestawach dodatkowych efektów uczenia się dla 3 specjalności na II stopniu studiów również występują liczne uchybienia związane z pomijaniem pogłębionego zakresu wiedzy, a dodatkowo w efektach dla specjalności *zarządzanie strategiczne w samorządzie terytorialnym* występuje ich przyporządkowanie do różnych kategorii, np. efekt S1_W03 przyporządkowano do wszystkich kategorii z zakresu efektów kierunkowych, tj. K_W03, K_U03, K_K08. Ponadto w wielu efektach z zakresu wiedzy zastosowano formułę opisu charakterystyczną dla umiejętności, np. S1_W12 „objaśnia i wprowadza w życie”. **Rekomenduje się** sformułowanie efektów uczenia się dla specjalności z uwzględnieniem odpowiednich zapisów ogłoszonych w rozporządzeniu dotyczącym charakterystyk drugiego stopnia.

Sformułowane efekty kierunkowe zarówno dla studiów I stopnia jak i II stopnia uwzględniają kompetencje społeczne niezbędne w działalności naukowej, w tym krytycyzm w ocenach nabytej wiedzy i poszerzanie kompetencji zawodowych oraz gotowość do ciągłego doskonalenia własnego warsztatu pojęciowego. Uwzględnione zostały efekty uczenia się związane z komunikowaniem się w języku obcym na poziomie B2 - na studiach I stopnia oraz na poziomie B2+ - na studiach II stopnia.

Efekty uczenia się sformułowane dla niektórych zajęć nie tworzą spójnego systemu weryfikacji, gdyż:

- w niektórych kartach opisu zajęć (sylabusach) brakuje sformułowanych efektów uczenia się specyficznych dla tych zajęć, np. na I stopniu: *proseminarium licencjackie*, a na II stopniu: *decentralisation, polityka zagraniczna samorządu terytorialnego*. W tych sylabusach odwołano się jedynie do kierunkowych efektów uczenia się w sposób enumeratywny, poprzez wylistowanie kodów efektów kierunkowych. Podobna sytuacja występuje w kartach opisu przedmiotów: *AutoCad w praktyce projektowej, podstawy AutoCAD, zarządzanie zmianą w przestrzeni zurbanizowanej, dylematy strategiczne w samorządzie terytorialnym, integracja europejska*, ale dla tych zajęć Uczelnia przedstawiła w trakcie wizytacji propozycje uzupełnień, jednak należy je wprowadzić w sposób formalny do sylabusu;

- sformułowane dla poszczególnych zajęć efekty kierunkowe nie dotyczą wszystkich kategorii opisowych, a w szczególności brakuje efektów z zakresu kompetencji społecznych w sylabusach takich zajęć jak np. *AutoCad w praktyce projektowej, podstawy AutoCad, metody badań społecznych, przyrodnicze podstawy gospodarki przestrzennej, projektowanie urbanistyczne III, samorząd terytorialny I, samorząd terytorialny II, seminarium licencjackie, systemy informacji przestrzennej, teoria regionu społeczno-ekonomicznego i polityka regionalna, fotointerpretacja i teledetekcja, governance, integracja europejska, kierunki badawcze w gospodarce przestrzennej, polityka regionalna, samorząd terytorialny w teorii i praktyce, teoria rozwoju regionalnego i lokalnego, zarządzanie funduszami unijnymi, planowanie przestrzenne wspomagane komputerem, rekultywacja terenów zdegradowanych, idea miast przyszłości*. Z kolei w sylabusie do *ćwiczeń terenowych środowiskowe podstawy gospodarki przestrzennej* nie wskazano efektów w zakresie wiedzy.

W związku ze stwierdzonymi powyżej uchybieniami w niektórych opisach zajęć **rekomenduje się** uzupełnienie szczegółowego ich opisu i stworzenie spójnego systemu efektów uczenia się dla wszystkich zajęć, umożliwiające ich pełną weryfikację.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1⁶(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, mieszczą się w dyscyplinie wiodącej oraz w przypadku studiów II stopnia mieszczą się w dyscyplinie wiodącej i dyscyplinach wspomagających, do których kierunku jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni w tych dyscyplinach, zorientowane na potrzeby otoczenia społecznego oraz gospodarczego.

Sformułowane efekty uczenia się dla studiów I stopnia, jak i II stopnia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz profilem ogólnoakademickim. Zbiór efektów uczenia się na studiach II stopnia jest poszerzony o efekty dla trzech różnych specjalności, co nie wskazuje na w pełni spójną koncepcję kształcenia, odzwierciedloną w jednolitym zestawie kierunkowych efektów uczenia się, wspólnym dla wszystkich studentów ocenianego kierunku. Ta konstatacja zostaje pogłębiona po stwierdzeniu braku realizacji wszystkich kierunkowych efektów uczenia się na poszczególnych specjalnościach. W przyjętym zestawie kierunkowych efektów uczenia się na studiach I i II stopnia nie w pełni uwzględniono charakterystyki drugiego stopnia wynikające z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, m.in. nie we wszystkich wymaganych przypadkach uwzględniono zaawansowany stopień wiedzy, czy też nie uwzględniono wszystkich kategorii opisowych PRK.

Efekty uczenia się sformułowane dla poszczególnych zajęć nie we wszystkich przypadkach tworzą spójny system weryfikacji i wymagają uzupełnień, np. w zakresie sformułowania efektów specyficznych dla zajęć, bądź/i uwzględnienia wszystkich kategorii opisowych, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1) Na studiach II stopnia nie wszystkie efekty kierunkowe są realizowane na wszystkich 3 specjalnościach:

- na specjalności foresight terytorialny nie są realizowane efekty K_W07, K_W08, K_W09, K_U12;
- na specjalności urbanistyka i rewitalizacja nie jest realizowany efekt K_W09;
- na specjalności zarządzanie strategiczne w samorządzie terytorialnym nie są realizowane efekty: K_W10, K_W11, K_U12.

2) W przyjętym zestawie kierunkowych efektów uczenia się na studiach I jak i II stopnia nie w pełni uwzględniono charakterystyki drugiego stopnia, wynikające z rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, tj. nie uwzględniono odpowiedniego zakresu głębi wiedzy w przypadkach efektów uczenia się odnoszących się do

⁶W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

deskryptorów odpowiednio: P6S_WG i P7S_WG, jak również nie uwzględniono wszystkich kategorii opisowych PRK.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1) Zaleca się realizację na studiach II stopnia wszystkich efektów kierunkowych na wszystkich 3 specjalnościach, tj.

- na specjalności foresight terytorialny realizowanie efektów kierunkowych oznaczonych kodami: K_W07, K_W08, K_W09, K_U12;

- na specjalności urbanistyka i rewitalizacja realizowanie efektu kierunkowego oznaczonego kodem K_W09;

- na specjalności zarządzanie strategiczne w samorządzie terytorialnym realizowanie efektów kierunkowych oznaczonych kodami: K_W10, K_W11, K_U12.

2) Zaleca się uwzględnienie w opisie kierunkowych efektów uczenia się na studiach I jak i II stopnia odpowiedniego zakresu głębi wiedzy w przypadkach efektów uczenia się odnoszących się do deskryptorów odpowiednio: P6S_WG (tj. zaawansowanego stopnia wiedzy) i P7S_WG (tj. pogłębionego stopnia wiedzy), zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

3) Zaleca się uwzględnienie w opisie kierunkowych efektów uczenia się wszystkich kategorii opisowych przedstawionych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji – dotyczy to w szczególności:

- na studiach I i II stopnia deskryptorów odpowiednio P6S_UW oraz P7S_UW „potrafi dobrać i stosować właściwe metody i narzędzia w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne”;

- na II stopniu:

- P7S_WG w zakresie dotyczącym wiedzy na temat głównych tendencji rozwojowych dyscyplin naukowych do których jest przyporządkowany kierunek studiów;

- P7S_UO w zakresie dotyczącym umiejętności kierowania pracą zespołu oraz współdziałania z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmowania wiodącej roli w zespołach;

- P7S_UK w zakresie dotyczącym umiejętności prowadzenia debaty oraz komunikowania się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców;

- P7S_KR w zakresie dotyczącym gotowości do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym podtrzymywania etosu zawodu, przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na ocenianym kierunku są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie wiodącej tj. geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, jak również z zakresem działalności naukowej prowadzonej w Uczelni w tej dyscyplinie. Na drugim stopniu studiów pewne zagadnienia zaplanowane w treściach programowych niektórych zajęć dotyczą zagadnień prawnych, ekonomicznych, socjologicznych oraz związanych z zarządzaniem, a więc poruszają kwestie charakterystyczne dla dyscyplin naukowych, które wskazano jako uzupełniające. Kwestią dyskusyjną w tym zakresie pozostaje jednak wymiar przyporządkowania do dyscyplin uzupełniających, mierzony liczbą punktów ECTS, gdyż nie dla wszystkich specjalności są realizowane zajęcia o treściach odnoszących się do tych dyscyplin, np. na specjalności foresight terytorialny wszystkie przedmioty odnoszą się tylko jedynie do dyscypliny wiodącej. Z kolei na specjalności urbanistyka i rewitalizacja znaczna część zajęć wykazuje powiązania z dyscypliną architektura i urbanistyka (np. studia i analizy urbanistyczne, architektura krajobrazu). **Rekomenduje się** rekonstrukcję proporcji przyporządkowania studiów II stopnia do dyscyplin naukowych z uwzględnieniem zakresu treści merytorycznych i efektów uczenia się zaplanowanych na poszczególnych specjalnościach, odzwierciedlających dyscypliny uzupełniające.

Uczelnia w sposób bardzo szczegółowy i wyczerpujący przedstawiła koncepcję kształcenia w układzie realizacji poszczególnych zajęć, ich sekwencji i specjalności oraz w układzie wyróżnionych bloków tematycznych. Studia I stopnia mają wspólny program dla wszystkich studentów, natomiast na studiach II stopnia oferowane są trzy specjalności (oprócz wymienionych już wyżej trzecią specjalnością jest zarządzanie strategiczne w samorządzie terytorialnym) i tylko niektóre zajęcia są wspólne (kierunki badawcze w gospodarce przestrzennej, rewitalizacja, strategie adaptacji do zmian środowiska). Plan studiów jest dobrze przemyślany, a treści kształcenia są zarówno kompleksowe dla całego kierunku, jak i jednocześnie specjalistyczne oraz uszczegółowione na poszczególnych zajęciach czy w blokach tematycznych i umożliwiają osiągnięcie zakładanych dla zajęć efektów uczenia się. Realizacja zaplanowanego programu studiów zapewnia studentom osiągnięcie szerokiej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych niezbędnych w przyszłej pracy zawodowej planisty, urbanisty, samorządowca, czy pracownika administracji publicznej.

Czas trwania studiów został zaplanowany na 6 semestrów w przypadku studiów I stopnia i 4 semestry w przypadku studiów II stopnia, a nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów wynosi odpowiednio 180 ECTS i 120 ECTS. Wymiar czasowy studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się na poziomie całego kierunku zostały poprawnie zaplanowane i umożliwiają osiągnięcie przez studentów zakładanych kierunkowych efektów uczenia się.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów wynosi łącznie na studiach I stopnia w nowym programie obowiązującym od 1.X.2023 roku – 2038 godzin zajęć (wg zał. Nr 8 do uchwały nr 234 Senatu UW z dnia 22 marca 2022 roku w sprawie zmiany uchwały nr 414 UW) i 2503 godz. w programie poprzednio obowiązującym (wg załącznika nr 56 do Uchwały nr 414 Senatu UW z dnia 8 maja 2019 roku w sprawie programów studiów). Na studiach

drugiego stopnia wymiar godzinowy jest różny dla 3 specjalności i tak wg programu studiów przedstawionym w załączniku nr 51 do uchwały nr 414 Senatu UW z dnia 8 maja 2019 roku w sprawie programów studiów wynosi:

- na specjalności zarządzanie strategiczne w samorządzie terytorialnym –1140 godzin,
- na specjalności urbanistyka i rewitalizacja – 1050 godzin,
- na specjalności foresight terytorialny wynosi– 1060 godzin.

Liczba zaplanowanych godzin dla poszczególnych zajęć zapewnia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się i znajduje uzasadnienie merytoryczne w przedstawionym programie poszczególnych zajęć. Jednak ze względu na to, że są to studia stacjonarne, to według art.63 p.1 ustawy liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia powinna wynosić co najmniej 50% ECTS, co w przypadku przedstawionych programów studiów nie zostało udokumentowane. Podany wymiar godzinowy zajęć w planie studiów (czyli w bezpośrednim kontakcie) stanowi mniej niż 50% ECTS według zasad przeliczania godzin nakładu pracy studenta na punkty ECTS (art.67 ustawy). Co prawda Uczelnia podała w RS, że dla studiów I stopnia wymiar ECTS uzyskiwanych na zajęciach w bezpośrednim kontakcie wynosi 114 ECTS w przypadku studiów I-stopnia oraz od 62,5 do 65,5 ECTS w przypadku poszczególnych specjalności na studiach II stopnia, są to jednak wartości nieudokumentowane, ponieważ w opisach zajęć (w sylabusach) nie oszacowano wymiaru i zakresu pracy własnej studenta. Na przykład największe rozbieżności pomiędzy przypisaniem punktów ECTS a wymiarem zajęć w bezpośrednim kontakcie, bez uzasadnienia ich nakładem pracy własnej studenta znajdujemy w sylabusach takich zajęć jak np. *AutoCad w praktyce projektowej* (4 ECTS i 30 godz. zajęć); *idea samorządności terytorialnej* (6 ECTS i 60 godz. zajęć), *metody badań społecznych* (6 ECTS i 60 godz. zajęć); *planowanie zintegrowane I* (6 ECTS i 60 godz. zajęć), *foresight terytorialny w praktyce* (5 ECTS i 40 godzin zajęć), *modele przestrzennego rozwoju miast* (4 ECTS i 30 godz. zajęć wykładowych), *planowanie i polityka przestrzenna* (4 ECTS i 30 godz. zajęć wykładowych), *Decentralization and sustainable development* (3 ECTS i 15 godz. zajęć), *polityka regionalna – zarządzanie zasobami wspólnymi* (5 ECTS i 60 godz. zajęć). W sylabusach tych zajęć nie uzasadniono wymiaru przypisanych punktów nakładem indywidualnej pracy własnej studenta, a liczba punktów ECTS wynikająca z zajęć zorganizowanych przez Uczelnię, tj. w bezpośrednim kontakcie jest znacznie mniejsza niż nakład pracy własnej. Trudno więc uznać na podstawie przeglądu sylabusów wiarygodność wyliczeń przedstawionych przez Uczelnię. Należy też podkreślić, że w niektórych sylabusach podano rozkład ECTS w układzie pracy własnej studenta i w bezpośrednim kontakcie, ale szacunki nie odpowiadają obowiązującym przelicznikom, np. dla *ćwiczeń terenowych środowiskowe podstawy gospodarki przestrzennej* przypisano 3 ECTS za 55 godz. nakładu pracy całkowitej studenta (tj. 40 godz. udziału w ćwiczeniach i 15 godz. przygotowania indywidualnego do ćwiczeń). Inne przykłady, w których oszacowano nieprawidłowo wymiar ECTS w relacji do podanego całkowitego nakładu pracy studenta to m.in. *przyrodnicze podstawy GP* (132 godz. całkowitego nakładu pracy i 6 ECTS), czy na II stopniu: *foresight terytorialny* (60 godzinom całkowitego nakładu pracy studenta przypisano 3 ECTS), *strategia adaptacji do zmian* (rozpisano punktację ECTS bez wymiaru godzinowego). Przedstawione przykłady również nie uwiarygadniają wyliczeń przedstawionych przez Uczelnię. Prawidłowe szacunki zdarzają się tylko w niektórych sylabusach, np. fizjografia planistyczna, oceny oddziaływania na środowisko, rewitalizacja.

Podczas wizytacji Uczelnia przedstawiła przykład rozkładu punktacji ECTS – dotyczył on przedmiotu *Percepcja i kompozycja przestrzeni* na studiach I stopnia. Przedmiot składa się z 30 godz. zajęć wykładowych i 30 godz. ćwiczeń, i kończy się egzaminem. Przypisano mu 5 ECTS, w tym 2 ECTS to nakład pracy własnej studenta oraz 3 ECTS w bezpośrednim kontakcie, przy czym 2 ECTS na zajęciach w sali i 1 ECTS za konsultacje i egzamin. Ten przykładowy rozkład nie jest jednak opisany w sylabusie, co należy uzupełnić. Natomiast przedstawiony algorytm rozkładu punktów należy uznać za właściwy, mogący stanowić wzorzec dla pozostałych przedmiotów, szczególnie w relacji do znacznego wymiaru zajęć projektowych i ćwiczeniowych zaplanowanych dla wielu przedmiotów. Wymagają one zazwyczaj znacznego nakładu pracy z udziałem prowadzących zajęcia w postaci konsultacji i opieki nad realizacją projektów i ćwiczeń, co zmienia proporcje godzin w kierunku spełnienia ustawowego warunku prowadzenia studiów stacjonarnych.

W programie studiów II stopnia, IV semestr, umieszczono zajęcia pt. *przygotowanie pracy magisterskiej i egzamin magisterski*, którym przypisano 20 ECTS bez określenia formy zajęć, treści kształcenia i bez wskazania dla nich zakładanych efektów uczenia się, co jest niezgodne z wymaganiami dotyczącymi programu studiów wg art.67 p.2 (punkty ECTS stanowią miarę średniego nakładu pracy studenta niezbędnego do uzyskania efektów uczenia się) oraz z Rozporządzeniem MNiSW w sprawie studiów § 3. 1. Należy zwrócić uwagę, że ten rodzaj zajęć łączony jest zwyczajowo z pracami podczas seminarium dyplomowego i odbywa się w dużej części pod opieką i w konsultacjach z promotorami prac dyplomowych, a zatem warto rozważyć połączenie tych zajęć.

Zaplanowane w programie studiów zajęcia zostały szczegółowo przedstawione przez Uczelnię, a ich sekwencja i układ w podziale na bloki tematyczne zostały uzasadnione i nie budzą wątpliwości. Dobór form zajęć jest zróżnicowany i typowy dla studiów o profilu ogólnouniwersyteckim, tj. dominującą formą zajęć na studiach I stopnia są wykłady – 743 godziny, ale niewiele mniejszy wymiar mają zajęcia ćwiczeniowe - 710 godz. Inne wykorzystywane formy to konwersatoria, lektoraty, seminaria, warsztaty i projekty, ćwiczenia terenowe, a w programie studiów kończącego się cyklu kształcenia także praktyki zawodowe. Na studiach I stopnia przeważają zajęcia w formie aktywizującej, co sprzyja osiąganiu przez studentów efektów umiejętności i kompetencji społecznych oraz opanowaniu warsztatu planisty i samorządowca. Na studiach II stopnia również dominującą formą prowadzenia zajęć są wykłady, ale tylko na dwóch specjalnościach, tj. na urbanistyce i rewitalizacji to 540 godzin (na 1050), na zarządzaniu strategicznym w samorządzie terytorialnym to 690 godzin (na 1140). Z kolei najmłodsza specjalność (wprowadzona w roku akademickim 2019/2020) foresight terytorialny, została zaplanowana z przewagą zajęć projektowych, a więc o charakterze bardziej praktycznym, tym niemniej osadzona jest w najnowszych trendach badawczych w zakresie dyscypliny wiodącej. Głównym celem uruchomienia tej specjalności było bowiem wyposażenie studentów w wiedzę i umiejętności stosowania metod foresightowych i podejścia scenariuszowego w planowaniu rozwoju regionalnego.

Przedstawione programy studiów zarówno na I stopniu jak i na II stopniu umożliwiają studentom wybór zajęć w wymiarze nie mniejszym niż wymagane 30% liczby punktów ECTS. Studenci mogą wybierać zajęcia z listy wydziałowej, jak również z listy ogólnouniwersyteckiej, w tym są także zajęcia humanistyczne. Do wyboru należy też wliczyć lektoraty (Centrum Nauczania Języków Obcych UW oferuje lektoraty w 9 językach) i seminaria dyplomowe. W sumie na studiach I stopnia student może wybrać zajęcia w wymiarze 68 ECTS (tj. 38%), a na studiach II stopnia w wymiarze 36 ECTS (tj. 30%). Ponadto na studiach II stopnia sam wybór specjalności oznacza realizację zajęć specjalistycznych w wymiarze 114 ECTS, co pozwala studentom na elastyczne kształtowanie ścieżki kształcenia.

Program studiów obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna w wymiarze 152 punktów ECTS na studiach I stopnia oraz w wymiarze od 96 ECTS do 99 ECTS w zależności od specjalności na studiach II stopnia – w obydwóch przypadkach wymiar tych zajęć przekracza znacznie warunek z art. 64. 1. Ustawy mówiący, że na studiach o profilu ogólnoakademickim ponad połowa punktów ECTS jest przypisana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową.

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie znajomości co najmniej jednego języka obcego – na studiach I stopnia są to lektoraty w wymiarze 240 godz. zaplanowane od I do IV semestru, kończące się egzaminem na poziomie B2 w piątym semestrze. Razem studenci zdobywają za zajęcia językowe 10 ECTS. Na studiach II stopnia każdy student musi wybrać i zaliczyć zajęcia prowadzone w języku obcym na poziomie B2+ w wymiarze co najmniej 3 ECTS. Można wybrać zajęcia tego typu oferowane na Wydziale (przedstawiona lista obejmuje w bieżącym roku akademickim 18 różnych zajęć w języku angielskim), lub poza Wydziałem, tj. zajęcia w innych jednostkach UW. Ponadto w ofercie zajęć dla specjalności zarządzanie strategiczne w samorządzie terytorialnym zaplanowano w 3 semestrze obowiązkowe konwersatorium w języku angielskim *Decentralization and sustainable development* (3 ECTS, 15 godz.). Należy zauważyć, że zaproponowane formy realizacji zajęć w języku angielskim na dwóch pozostałych specjalnościach nie gwarantują osiągnięcia przez wszystkich studentów wymaganego poziomu językowego B2+ w zakresie języka specjalistycznego, a więc osiągnięcia efektu uczenia się K_U07, gdyż zajęcia językowe mogą być realizowane na innych wydziałach, a więc w specjalnościach odległych od studiowanego kierunku. Jednak za pewną gwarancję realizacji tego efektu uczenia się można uznać seminaria magisterskie, podczas których studenci są obligowani do wykorzystywania literatury obcojęzycznej specjalistycznej dla specjalności i wybranego tematu pracy. Do takiej konstatacji doprowadziły ustalenia podczas wizytacji, a przede wszystkim dowody w postaci prac dyplomowych i etapowych z licznymi cytowaniami i odwołaniami do literatury anglojęzycznej specjalistycznej.

Program studiów I stopnia jak i II stopnia obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych, którym przyporządkowano 5 punktów ECTS, przy czym studenci są zobligowani wybrać sobie takie zajęcia z listy ogólnouczelnianej. Należy jednak zauważyć, że informacje na temat obligatoryjnego wyboru zajęć humanistycznych na II stopniu studiów zostały uwzględnione tylko w uchwalonym programie dla jednej specjalności tj. foresight terytorialny (wg Załącznika nr 51 Uchwały nr 414 Senatu UW w sprawie programów studiów na Uniwersytecie Warszawskim). Studenci pozostałych dwóch specjalności mogą dowiedzieć się o obligatoryjności wyboru zajęć z dziedziny nauk humanistycznych w wymiarze 5 ECTS jedynie z planu zajęć dla cyklu kształcenia, umieszczonego na stronie internetowej. **Rekomenduje się** uzupełnienie uchwalonego programu studiów dla dwóch specjalności tj. *urbanistyka i rewitalizacja* oraz *zarządzanie strategiczne w samorządzie terytorialnym* o informacje dotyczące obligatoryjnego wyboru zajęć z dziedziny nauk humanistycznych.

Programy studiów na ocenianym kierunku nie obejmują zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Metody kształcenia wykorzystywane podczas realizacji programu studiów są zróżnicowane i dostosowane do form i tematyki prowadzonych zajęć dydaktycznych. Spośród nich można wymienić np. metody podające takie jak wykład konwencjonalny, czy wykłady z elementami form aktywizujących studentów, np. wykład konwersatoryjny, czy problemowy, najczęściej z wykorzystaniem technik audiowizualnych. Podczas zajęć prowadzonych w innych formach niż wykłady wykorzystuje się metody

problemowe, m.in. dyskusje i pogadanki moderowane przez prowadzących, burze mózgów na tematy specjalistyczne, debaty, gry słowne wzbogacające prace pisemne, analizy przypadków, czy studia literaturowe, a także metody poszukiwania źródeł informacji, w tym w elektronicznych bazach danych, stosowanie metod analizy i przetwarzania informacji i ich prezentacji, albo w formie wypowiedzi ustnej, albo w formie prezentacji multimedialnej, bądź z wykorzystaniem tradycyjnie przygotowanych plansz. Stosowane są ponadto metody pracy indywidualnej, jak i grupowej. Charakterystyczne dla kierunku są metody pracy terenowej, związane z obserwacją uczestniczącą różnych zdarzeń, wydarzeń i obiektów w przestrzeni geograficznej, najczęściej w wybranych jednostkach terytorialnych. Wykorzystywane są też metody symulacji procesu przygotowywania dokumentacji planistycznej bądź strategicznej dla samorządów terytorialnych. Tym sposobem studenci poznają konsekwencje związane z poziomem staranności przygotowania opracowań planistycznych, czy też trudności wynikające z prowadzenia badań społecznych. Na drugim stopniu studiów wykorzystywane są metody specyficzne dla danej specjalności, np. warsztaty modelowania kompozycji urbanistycznej z wykorzystaniem palety dużych brył kubicznych albo metoda design thinking do konstrukcji planów rewitalizacji. Z kolei na specjalności foresight terytorialny wykorzystywane są metody wyspecjalizowane, takie jak metody sytuacyjne, panelowe, projektowe czy warsztatowe (jako przykład podano organizację warsztatów badawczych „Laboratorium Trójmiasta – miejska szkoła kompetencji społecznych”). W doborze metod są więc uwzględniane najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej oraz właściwie dobrane narzędzia dydaktyczne, wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Stosowane metody stymulują studentów do samodzielności i umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej, szczególnie na drugim stopniu studiów. Pracownicy Wydziału podczas zajęć dydaktycznych posługują się elektronicznymi narzędziami wspierającymi przekazywanie wiedzy, takimi jak prezentacje, materiały multimedialne, tablice elektroniczne na platformach edukacyjnych, np. w postaci edukacyjnej Platformy Kampus, Classroom, czy Jamboard. Na platformach prowadzący zajęcia udostępniają lektury, notatki i inne materiały dydaktyczne potrzebne do zaliczenia zajęć. Studenci kierunku GP w procesie dydaktycznym wykorzystują także różne programy i aplikacje komputerowe, m.in. ze środowiska Microsoft i Google (głównie do gromadzenia i tworzenia/ współtworzenia baz danych i dokumentów), programy analizy przestrzennej ArcGIS, AutoCad; programy analizy statystycznej – SPSS, arkusze kalkulacyjne Excel, Arkusze Google; programy analizy tekstu – QDA Miner; bazy bibliometryczne – Mendeley, Google Scholar, Scopus, Web of Sciences.

Metody umożliwiające uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia zostały opracowane przez Centrum Nauczania Języków Obcych UW. Natomiast na studiach II stopnia do opanowania języka specjalistycznego na poziomie B2+ służy głównie zestaw metod opartych na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy, w tym uczestnictwa i zaliczania wykładów w językach obcych według kryteriów opisanych w sylabusach i uwzględniających poziom biegłości językowej B2+, a także uczestnictwo w wykładach gościnnych visiting professors, jak również czytanie i analiza wskazanej literatury specjalistycznej oraz dyskusje, tworzenie wypowiedzi oraz analizy tekstów podczas zajęć seminaryjnych.

Zakres wykorzystywanych metod dydaktycznych uwzględnia również zróżnicowane potrzeby studentów, np. zgodnie z § 26 Regulaminu Studiów na UW studenci z niepełnosprawnościami mają prawo do studiowania w trybie indywidualnej organizacji studiów. Na podstawie zdiagnozowanych trudności akademickich oraz rekomendacji BON (Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami) student otrzymuje zgodę na indywidualną organizację studiów. Prowadzący dostosowują metody dydaktyczne do możliwości studenta w taki sposób, aby pomimo trudności, wymagane programem efekty uczenia

się zostały osiągnięte, np. poprzez wydłużony czas pisania egzaminów, czy zmianę formy egzaminów. Ponadto realizowane są indywidualne ścieżki kształcenia - indywidualny program studiów jest realizowany we współpracy z opiekunem naukowym i dotyczy przede wszystkim studentów drugiego stopnia. Student we współpracy z opiekunem przedstawia koncepcję własnego programu studiów dostosowaną do jego zainteresowań badawczych. Po uzyskaniu akceptacji przez KJD program jest realizowany, a wybrane metody są adekwatne do rozwiązywanego problemu.

Organizacja procesu dydaktycznego umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach oraz samodzielne uczenie się. Przedstawione plany tygodniowe zajęć wskazują na takie możliwości, a ponadto są tak ułożone, że w niektórych semestrach zostają wygospodarowane pojedyncze dni tygodnia na inne aktywności studenckie poza uczelnią. Niektóre zajęcia są skumulowane, np. w bloki 3-4 godzinne, co pozwala na lepszą organizację pracy na zajęciach (np. komputerowych czy planistycznych). Zajęcia późnowieczorne zdarzają się sporadycznie. W poszczególnych semestrach obciążenia godzinowe są w miarę równomierne i obejmują na studiach I stopnia od 300 do 450 godzin zajęć, z wyjątkiem ostatniego semestru (180 godzin), w którym zarezerwowano czas na przygotowanie pracy dyplomowej. Na studiach II stopnia obciążenia w poszczególnych semestrach wynoszą od 280 do 360 godzin i również ostatni semestr jest mniej obciążony (120 godzin), co daje możliwość skupienia się na realizacji pracy magisterskiej. W harmonogramie roku akademickiego przewidziane są specjalne okresy na sesje egzaminacyjne, ale także na przerwy międzysemestralne. Regulamin studiów szczegółowo reguluje formy i terminy zaliczeń i egzaminów oraz ogłaszania wyników.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści programowe na ocenianym kierunku są zgodne z efektami uczenia się oraz z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie wiodącej, jak również z zakresem działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie. Ponadto są kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć lub grup zajęć są poprawnie oszacowane.

Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów dla poszczególnych zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, z wyjątkiem zajęć pt. *przygotowanie pracy magisterskiej i egzamin magisterski*, którym przypisano 20 ECTS, lecz bez określenia efektów uczenia się i treści kształcenia, i wymiaru godzinowego. W programach studiów stacjonarnych zarówno na I jak i na II stopniu studiów liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia nie została określona bądź poprawnie oszacowana z wyjątkiem kilku (3) przedmiotów, a podane przez Uczelnię wartości dla całego programu nie znajdują potwierdzenia w dokumentacji.

Sekwencja zajęć, a także dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Program studiów umożliwia studentom wybór zajęć w wymiarze znacznie przekraczającym wymagane 30% liczby punktów ECTS. Zaplanowane w programie studiów zajęcia są związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie wiodącej w wymiarze znacznie przekraczającym 50% punktów ECTS. W programie studiów zostały zaplanowane zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych w wymaganym wymiarze.

Metody kształcenia wykorzystywane podczas realizacji programu studiów są zróżnicowane i dostosowane do form i tematyki prowadzonych zajęć dydaktycznych, uwzględniają najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, w tym narzędzia informatyczne i platformy komunikacyjne. Stymulują studentów do samodzielności oraz przygotowują do pracy naukowej i udziału w projektach badawczych. W zakresie opanowania języka obcego wykorzystywane metody umożliwiają osiągnięcie wymaganego poziomu odpowiednio B2 i B2+. Stosowane są również metody odpowiadające zróżnicowanym potrzebom studentów. Organizacja procesu nauczania i uczenia się nie budzi wątpliwości.

Stwierdzone nieprawidłowości:

1. Nie został zaplanowany bądź prawidłowo oszacowany rozkład punktacji ECTS dla większości zajęć w podziale na pracę własną studenta i pracę w ramach godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, tak żeby był spełniony warunek z art.63 p.1 ustawy.
2. Dla zaplanowanych w IV semestrze studiów II stopnia zajęć pt. *przygotowanie pracy magisterskiej i egzamin magisterski*, którym przypisano 20 ECTS, nie sformułowano efektów uczenia się, treści kształcenia i formy, co jest niezgodne z Rozporządzeniem MNiSW w sprawie studiów § 3. 1.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się zaplanowanie rozkładu punktacji ECTS dla poszczególnych zajęć w podziale na nakład pracy własnej studenta i nakład pracy w ramach godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia, tak żeby został spełniony warunek z art.63 p.1 ustawy.
2. Zaleca się zgodnie z Rozporządzeniem MNiSW w sprawie studiów § 3. 1. uzupełnienie programu studiów II stopnia o efekty uczenia się, treści kształcenia i formę dla zaplanowanych

w IV semestrze zajęć pt. *przygotowanie pracy magisterskiej i egzamin magisterski*, którym przypisano 20 ECTS.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Postępowanie rekrutacyjne na kierunek gospodarka przestrzenna odbywa się w trybie konkursowym. Podstawę do zakwalifikowania kandydatów na studia stanowi lista rankingowa kandydatów według malejącej liczby punktów. Na studia I stopnia rekrutacja odbywa się na podstawie wyników egzaminu maturalnego, które są przeliczane na punkty według ogłoszonego algorytmu, z uwzględnieniem wyników tzw. starej matury, czy też matury międzynarodowej. Na studia niestacjonarne również obowiązuje lista rankingowa według zdobytych punktów, również obliczanych według podanego algorytmu, jednak od trzech lat liczba kandydatów jest zbyt mała co nie pozwala na uruchomienie tej formy studiów. Maksymalną liczbę punktów na liście rankingowej mogą zdobyć kandydaci- finaliści wybranych olimpiad przedmiotowych. Kandydatów- cudzoziemców, nieposiadających honorowanego przez UW dokumentu potwierdzającego znajomość języka polskiego na poziomie co najmniej B2, obowiązuje egzamin ustny sprawdzający umiejętność porozumiewania się w języku polskim. Specjalne zasady postępowania rekrutacyjnego zostały przygotowane dla studentów pochodzących z Ukrainy po wybuchu konfliktu wojennego.

Kwalifikacja na studia drugiego stopnia odbywa się w trybie egzaminu wstępnego w postaci testu składającego się z 50 pytań zamkniętych. Zakres pytań dotyczy wiedzy i umiejętności na poziomie studiów pierwszego stopnia z dyscyplin: geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauki o Ziemi i środowisku. **Rekomenduje się** odstąpienie od sprawdzania wiedzy z zakresu nauk o Ziemi i środowisku, ze względu na to, że kierunek nie jest przyporządkowany do tej dyscypliny. W postępowaniu rekrutacyjnym kandydaci z tytułem licencjata, inżyniera, magistra lub równoważnym na kierunku geografia lub gospodarka przestrzenna (dowolnej uczelni) są zwolnieni z egzaminu wstępnego.

O przyjęcie na studia w trybie przeniesienia, czyli uznawaniu efektów uczenia się i okresów kształcenia oraz kwalifikacji uzyskanych w innej uczelni, w tym także zagranicznej, mogą ubiegać się studenci kierunku gospodarka przestrzenna, mający zaliczony co najmniej pierwszy rok studiów na uczelni, na której dotychczas studiowali i uzyskali średnią ocen przekraczającą 4,0. Warunkiem niezbędnym do wzięcia udziału w rekrutacji jest rejestracja w systemie Internetowej Rekrutacji Kandydatów. W przypadkach losowych przeniesienie następuje na wniosek kandydata i na podstawie decyzji Rektora Uczelni.

W warunkach rekrutacji nie uwzględniono informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów i wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, gdyż Uczelnia wspiera przyjętych na studia w zakresie zapewnienia dostępu do sprzętu komputerowego (możliwe są wypożyczenia komputerów) oraz poprzez możliwości odpowiednich szkoleń w użytkowaniu platform zdalnych. Kandydaci są informowani o takich możliwościach oraz o wymaganiach na spotkaniu zorganizowanym w ramach dnia otwartego UW.

Przyjęcie na studia w drodze potwierdzania efektów uczenia się osiągniętych poza systemem szkolnictwa wyższego reguluje uchwała nr 329 Senatu UW z dnia 20 lutego 2019 r. w sprawie potwierdzania na Uniwersytecie Warszawskim efektów uczenia się zdobytych poza edukacją formalną.

Zasady i procedury dyplomowania reguluje Uchwała nr 14 Rady Dydaktycznej z dnia 28 kwietnia 2020 r. dotyczący zasad przygotowania pracy dyplomowej i warunków przystąpienia do egzaminu dyplomowego. Innymi dokumentami kompatybilnymi w tym zakresie jest Regulamin Studiów UW i uchwała nr 4 Uniwersyteckiej Rady Kształcenia z dnia 27 lutego 2020 r. Przedstawione zasady są szczegółowe i obejmują wszystkie etapy procesu, od wyboru seminarium dyplomowego, zarówno na studiach I jak i II stopnia, poprzez wybór opiekuna pracy oraz zakres jego zadań, poprzez szczegółowe wytyczne co do konstrukcji prac dyplomowych oraz kryteriów merytorycznych, aż po zasady złożenia pracy do oceny i procedury egzaminu dyplomowego. Przedstawione zasady są trafne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. Zasady weryfikacji zostały określone w programie studiów zatwierdzonym przez Senat UW, a ich uszczegółowienie znajduje się w kartach opisu przedmiotów. Formalne zasady weryfikacji efektów uczenia się przeprowadzane na podstawie zaliczeń i egzaminów zostały określone w uchwale nr 19 Rady Dydaktycznej dla kierunków geografia i gospodarka przestrzenna z dnia 30 września 2020 r. i dotyczą: ramowych zasad przeprowadzania egzaminów; ramowych zasad przystąpienia do egzaminu w terminie przed główną sesją egzaminacyjną; ramowych zasad przeprowadzania zaliczenia zajęć. Zostały one sformułowane na podstawie Regulaminu Studiów UW oraz uchwały nr 10 Uniwersyteckiej Rady Kształcenia z 7 czerwca 2020 r. W dokumencie znajdują się zasady ustalania terminu, przeprowadzenia, oceniania i dokumentowania przebiegu egzaminu. Zapisane są prawa studenta do zapoznania się z oceną i jej uzasadnieniem oraz zasady przystąpienia do egzaminu poprawkowego. Na zajęciach terenowych obowiązują dodatkowe regulaminy i opracowane są szczegółowe zasady realizacji badań terenowych, określające prawa i obowiązki studenta podczas zorganizowanych zajęć prowadzonych poza budynkiem WGSR. Ogłoszone zasady dotyczą również możliwości adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością.

Sytuacje konfliktowe związane z weryfikacją i oceną osiągniętych efektów uczenia się, np. niedostatecznie uzasadnionej oceny są rozwiązywane z udziałem prodziekana ds. studenckich, do którego studenci lub starostowie grup mogą zgłosić problem. Wyjaśnienia, mediacje i ostateczne rozstrzygnięcie w tej sprawie prowadzi i podejmuje prodziekan. Z kolei postępowanie w sprawie zachowań nieetycznych i niezgodnych z prawem reguluje Uchwała nr 14 Uczelnianej Rady ds. kształcenia (z 13.07.2020 r.). W przypadku podejrzenia dokonania przez studenta plagiatu w pracy zaliczeniowej prowadzący zajęcia niezwłocznie informuje o tym KJD. Podtrzymanie podejrzenia dokonania plagiatu skutkuje wystawieniem studentowi oceny niedostatecznej z przedmiotu. Z kolei w przypadku podtrzymania podejrzenia dokonania plagiatu w pracy dyplomowej KJD kieruje sprawę do Rektora, co może skutkować postępowaniem wyjaśniającym przez Rzecznika Dyscyplinarnego ds. Studenckich i Doktoranckich.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają skuteczną weryfikację i ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się. Szczegółowe sposoby weryfikacji zakładanych dla poszczególnych zajęć efektów uczenia się są określone w sylabusach przedmiotów, a dodatkowo na pierwszych zajęciach prowadzący informuje

studentów o zasadach i terminach zaliczenia przedmiotu. Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się jest przeprowadzona na podstawie pracy pisemnej np. eseju, testu zaliczeniowego, bądź ustnej, np. na podstawie aktywności studenta podczas zajęć, albo pracy projektowej. Prowadzone są także zaliczenia zespołowe (odnosi się to przede wszystkim do prac projektowych), co pozwala dodatkowo na weryfikację efektów uczenia się w zakresie zdobywania kompetencji społecznych. Przedstawione metody weryfikacji umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie studiów drugiego stopnia, w tym języka specjalistycznego.

Dokumentami poświadczającymi uzyskanie zakładanych efektów uczenia się są: samodzielnie lub w grupie wykonywane projekty planistyczne (w tym np. wniosek własnego projektu badawczego przygotowany zgodnie z wymogami NCN), ćwiczenia wykonane na podstawie otrzymanych materiałów, dokumentacja fotograficzna, raporty, kwerendy literatury oraz dostępnych cyfrowych danych przestrzennych, zestawione wyniki własnych badań/pomiarów terenowych, prezentacje multimedialne, prace i ćwiczenia wykonywane z wykorzystaniem narzędzi GIS, kolokwia pisemne, quizy, prace pisemne będące uzupełnieniem i opisem zadań praktycznych wykonywanych podczas zajęć. W przypadku zaliczeń końcowych dokumentami są także protokoły egzaminów (głównie testów z pytaniami zamkniętymi lub otwartymi) i zaliczeń zajęć na ocenę (w tym prac pisemnych) dostępne w USOS.

Rodzaje, formy i tematyka oraz metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów, a także prac dyplomowych oraz stawianych im wymagań są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscypliny wiodącej, do której kierunek jest przyporządkowany, co zostało potwierdzone podczas wizytacji na podstawie przeglądu wybranych prac etapowych i dyplomowych.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są monitorowane poprzez prowadzenie analiz pozycji absolwentów na rynku pracy lub kierunków dalszej edukacji, głównie w oparciu o analizy prowadzone przez Uczelnię w oparciu o system ELA.

Studenci ocenianego kierunku są autorami lub współautorami publikacji naukowych oraz wystąpień konferencyjnych, a lista ich osiągnięć w tym zakresie obejmuje 14 artykułów w czasopismach specjalistycznych z zakresu gospodarki przestrzennej oraz udział w dwóch konferencjach naukowych z wystąpieniami wspólnych referatów na tematy związane z rozwojem lokalnym i regionalnym. Ponadto wykazano udział studentów w trzech znaczących projektach badawczych w ramach grantów NCN. Wśród innych osiągnięć naukowych studentów wskazano przykłady wspólnych działań studentów i pracowników na zlecenie instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, np. publikacja na zlecenie Instytutu Rozwoju Miast i Regionów pt. „Konkurencyjność gospodarcza gmin – koncepcje, instrumenty, praktyka”, czy np. osiem projektów dla podwarszawskich gmin w ramach porozumień o współpracy dydaktyczno-badawczej, które angażowały studentów w badania społeczne. Na szczególną uwagę zasługują działania, które są inicjowane przez samych studentów zrzeszonych w dwóch Kołach Naukowych: Ad Futurum oraz Spatium. Jako przykłady takich inicjatyw wymieniono: warsztaty dla włodarzy/przedstawicieli Metropolii Warszawskiej przy współpracy z Biurem Funduszy Europejskich i Polityki Rozwoju – członkowie Koła Naukowego Ad Futurum przeprowadzili autorskie warsztaty, w których uczestniczyli samorządowcy i urzędnicy gmin należących do Stowarzyszenia Metropolia Warszawa. Warsztaty były etapem przygotowawczym do określenia celów przygotowywanej „Strategii rozwoju metropolii warszawskiej do 2040 roku”.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Warunki rekrutacji na studia i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne oraz umożliwiają właściwy dobór kandydatów. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zostały sformułowane w sposób jednoznaczny i przejrzysty. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów. Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się zapewniają bezstronność i rzetelność procesu weryfikacji, a także umożliwiają równe traktowanie studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami. Określone zostały zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są skuteczne oraz umożliwiają sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, projektów, prac dyplomowych, a ich forma, tematyka i metodyka są odpowiednie do poziomu i profilu studiów oraz dyscypliny wiodącej. Studenci są autorami/współautorami publikacji naukowych, wystąpień konferencyjnych, projektów badawczych związanych ściśle z problematyką studiowanego kierunku.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Uczelnia stwarza bardzo dobre warunki do rozwoju naukowego studentów poprzez wsparcie ich działalności w dwóch kołach naukowych, które przynoszą bardzo dobre rezultaty w postaci współpracy z samorządami lokalnymi i opracowywania projektów na ich zlecenie. Szczególne wsparcie w działalności badawczej otrzymują studenci ze strony pracowników Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych, którzy inicjują i prowadzą wspólnie ze studentami prace badawcze i projekty naukowe, a ich rezultatem są publikacje w renomowanych czasopismach z zakresu gospodarki przestrzennej, w tym również zagranicznych oraz wspólne wystąpienia i referaty wygłaszane na specjalistycznych konferencjach poświęconych problematyce rozwoju lokalnego i regionalnego.
2. Proces dyplomowania został opracowany w sposób szczegółowy i zapewniający studentom wielokierunkowe wsparcie ze strony zarówno prowadzących seminaria dyplomowe jak i bezpośrednich opiekunów prac, co prowadzi do niezwykle rzetelnego przygotowania pracy

dypłomowej, poddawanej wieloetapowej weryfikacji i dyskusjom na forum grup seminaryjnych, a na koniec procesu również szczegółowym i wnikliwym recenzjom. W rezultacie prace dypłomowe reprezentują wysoki poziom merytoryczny, dotyczą aktualnej problematyki badawczej z zakresu różnych specjalności gospodarki przestrzennej, są osadzone w rzetelnym przeglądzie literatury przedmiotu, w tym również zagranicznej oraz wykorzystują metody badawcze wyspecjalizowane, w tym również narzędzia w postaci specjalistycznego oprogramowania komputerowego do opracowania zgromadzonych danych przestrzennych i ich wizualizacji kartograficznej.

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Struktura kwalifikacji, liczebność kadry oraz jej dorobek naukowy umożliwia prawidłową realizację zajęć. Na kierunku gospodarka przestrzenna zajęcia prowadzi 69 pracowników WGSR. Jest wśród nich 2 profesorów, 23 doktorów habilitowanych, 43 doktorów oraz 3 magistrów. Struktura kadry odzwierciedla wagę, jaką jednostka przykładą do długofalowego rozwoju i zapewniania płynnej zastępowalności pokoleń. Wielu wykładowców łączy nauczanie na kierunkach gospodarka przestrzenna i geografia (drugi kierunek studiów afiliowany przy WGSR). Pojedyncze zajęcia (*prawoznawstwo, podstawy ekonomii*) prowadzą wykładowcy z innych wydziałów UW, zaś przedmiot *modernizacja terenów śródmieść i osiedli mieszkaniowych* powierzono architekcie, której doświadczenie zawodowe odpowiada tematowi prowadzonych zajęć.

Kadra kierunku rozwija się naukowo, a przynależnych do dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (w całości bądź w części) zadeklarowało 51 osób, a do dyscypliny Nauki o Ziemi i środowisku (w całości bądź w części) 25 osób. Pojedynczy pracownicy WGSR reprezentują również (w większości częściowo) inne dyscypliny istotne dla kształcenia na kierunku gospodarka przestrzenna, jak architektura i urbanistyka, nauki socjologiczne, nauki o polityce i administracji. Na podkreślenie zasługuje fakt, że stosunkowo duża grupa (16) pracowników zadeklarowała przynależność do więcej niż jednej dyscypliny, co umożliwia zapewnienie wysokiej jakości zajęć specjalistycznych i dobrze wpisuje się w interdyscyplinarny charakter kierunku gospodarka przestrzenna. W ostatniej ocenie parametrycznej dyscyplina ta uzyskała kategorię A.

Aktualnie na wydziale (trudno rozdzielić zespoły na zaangażowanie na kierunku GP) realizowanych jest 6 międzynarodowych projektów badawczych i edukacyjnych, w tym projekt z programu Horyzont 2020 (VOLTA) oraz projekt z Programu Idea Lab Badania stosowane w ramach Mechanizmu Finansowego EOG i Norweskiego Mechanizmu Finansowego 2014-2021: CO-ADAPT. Realizowanych jest 31 grantów krajowych, w tym 23 projekty NCN. Doświadczenia z realizowanych badań są na bieżąco włączane w treści prowadzonych kursów, w niektórych przypadkach studenci są też aktywnymi uczestnikami prac badawczych. W 2022 roku pracownicy wydziału opublikowali 47 artykułów w czasopiśmie, między innymi: *Forest Ecology and Management* (200 pkt.), *Global Environmental Change* (200 pkt.), *Building and Environment* (200 pkt.), *Remote Sensing of Environment* (200 pkt.), *ISPRS Journal of*

Photogrammetry and Remote Sensing (200 pkt.), Party Politics (200 pkt.), CATENA (140 pkt.), International Journal of Conservation Science (140 pkt.), Archaeological Prospection (140 pkt.). Byli też autorami 10 rozdziałów w monografiach oraz 4 monografii naukowych.

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku gospodarka przestrzenna to kompetentni dydaktycy, którzy w swojej pracy łączą doświadczenie akademickie z praktyką. Poradniki ich autorstwa są wykorzystywane nie tylko w akademii, ale również w administracji publicznej (np. „Planowanie strategiczne”, Dziemianowicz i in.). Prowadzący zajęcia na kierunku gospodarka przestrzenna uczestniczą również w opracowywaniu nowatorskich, interdyscyplinarnych programów studiów (np. Studia miejskie). Prowadzący zajęcia na kierunku gospodarka przestrzenna zasiadają we władzach stowarzyszeń naukowych aktywnych na tym polu badawczym (np. European Urban Research Association, Polska Asocjacja Ekologii Krajobrazu), pełnią również funkcje redaktorów w czasopismach naukowych zgodnych z tematyką kierunku (Journal of Architecture and Planning Research, European Journal of Homelessness). Nauczyciele akademicki włączają się też w działania samorządów (m. st. Warszawa, województwo warmińsko-mazurskie) oraz organizacji pozarządowych (stowarzyszenie Metropolia Warszawska, Fundacja im. St. Batorego) aktywnych na polu zarządzania przestrzenią. Uczestniczą również w pracach Komitetu Przestrzennego Zagospodarowania Kraju PAN.

Przydział zajęć oraz pensum osób prowadzących zajęcia na kierunku gospodarka przestrzenna są zgodne z ich dorobkiem naukowym oraz doświadczeniem praktycznym. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć. Nauczyciele realizują przypisane im pensum, przypadki nadwymiarowej liczby godzin związane są z realizacją zajęć również na innych kierunkach.

Procedura obsady zajęć jest jednym z elementów zapewniania jakości kształcenia i jest zgodna z regulacjami ogólnouniwersyteckim. Propozycja obsady zajęć na studiach pierwszego stopnia powstaje w uzgodnieniu z kierownikami katedr, za podział zajęć na studiach drugiego stopnia odpowiada kierownik specjalności.

Prowadzący zajęcia na kierunku gospodarka przestrzenna są oceniani przez studentów w ankietach wypełnianych w USOS pod koniec każdego semestru. Rezultaty ankiet studenckich są brane pod uwagę przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich. Wyniki okresowych przeglądów kadry, w tym wnioski z ankiet studenckich decydują o utrzymaniu bądź zmianie stanowiska, na którym zatrudniona jest dana osoba, są też brane pod uwagę przy obsadzaniu konkretnych zajęć.

Polityka kadrowa jest realizowana zgodnie ze strategią Uniwersytetu Warszawskiego i Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych. Nowi pracownicy zatrudniani są w ramach otwartych konkursów.

Nauczyciele akademicki korzystają z szerokiego wsparcia socjalnego i merytorycznego oferowanego przez UW, w tym z bogatej oferty szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne organizowanych przez Centrum Kompetencji Cyfrowych UW. Pracownicy WGSR uczestniczą w wielu szkoleniach w ramach następujących projektów lub programów: Doskonałość Dydaktyczna Uczelni (projekt UW dofinansowany przez MEiN), Młodzi Dydaktycy (program UW) oraz w warsztatach dydaktycznych (np. Kontakt z osobą w kryzysie psychicznym).

Dodatkową zachętą do nieustannego samorozwoju jest system nagród i dodatków Rektora za wyróżniające się działania, przyczyniające się do rozwoju i podnoszące prestiż Uniwersytetu.

Uniwersytet Warszawski podejmuje systematyczne działania na rzecz budowania na uczelni środowiska wolnego od wszelkich form dyskryminacji. Działania te obejmują szkolenia, publikację

materiałów edukacyjnych oraz kampanię uświadamiającą „Równoważni”. Na uczelni działają instytucje, których zadaniem jest przeciwdziałanie dyskryminacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Struktura kwalifikacji, liczebność kadry oraz jej dorobek naukowy umożliwia prawidłową realizację zajęć. Na kierunku gospodarka przestrzenna zajęcia prowadzi 69 pracowników (2 profesorów, 23 doktorów habilitowanych, 43 doktorów oraz 3 magistrów). Kadra kierunku rozwija się naukowo, a przynależnych do dyscypliny geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna (w całości bądź w części) zadeklarowało 51 osób, co zaowocowało w ostatniej ocenie parametrycznej dyscypliny uzyskaniem kategorii A.

Przydział zajęć oraz pensum osób prowadzących zajęcia na kierunku gospodarka przestrzenna są zgodne z ich dorobkiem naukowym oraz doświadczeniem praktycznym. Obciążenie godzinowe nauczycieli akademickich umożliwia prawidłową realizację zajęć.

Prowadzący zajęcia na kierunku gospodarka przestrzenna są oceniani przez studentów w ankietach wypełnianych w USOS pod koniec każdego semestru. Rezultaty ankiet studenckich są brane pod uwagę przy ocenie okresowej nauczycieli akademickich.

Polityka kadrowa jest realizowana zgodnie ze strategią Uniwersytetu Warszawskiego i Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych. Nowi pracownicy zatrudniani są w ramach otwartych konkursów.

Nauczyciele akademicy korzystają z szerokiego wsparcia socjalnego i merytorycznego oferowanego przez UW, w tym z bogatej oferty szkoleń podnoszących kompetencje dydaktyczne. Dodatkową zachętą do nieustannego samorozwoju jest system nagród i dodatków Rektora.

Uniwersytet Warszawski podejmuje systematyczne działania na rzecz budowania na uczelni środowiska wolnego od wszelkich form dyskryminacji.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Kadra akademicka prowadząca zajęcia posiada dorobek naukowy potwierdzony publikacjami z listy JCR, co ma odzwierciedlenie w wynikach ewaluacji dyscypliny naukowej geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna, która uzyskała kategorię „A”, a to umożliwia prowadzenie zajęć dydaktycznych na najwyższym poziomie naukowym.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wszystkie zajęcia na kierunku gospodarka przestrzenna prowadzone są w budynku Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych UW – Pałac Uruskich-Czetweryńskich (Krakowskie Przedmieście 30) oraz w Oficynie Pałacu Tyszkiewiczów-Potockich (Krakowskie Przedmieście 32). W gmachu WGSR znajdują się 3 sale wykładowe, 8 sal do zajęć ćwiczeniowych, 4 pracownie komputerowe, 3 pracownie specjalistyczne (Pracownia sedymentologiczna, Pracownia geochemii krajobrazu, Pracownia teledetekcyjna) oraz 1 sala konferencyjna, w której odbywają się regularnie spotkania i seminaria naukowe. Wyposażenie wszystkich sal wykładowych i ćwiczeniowych obejmuje komputer, rzutnik multimedialny z ekranem lub wielkoformatowy monitor oraz tablice. Prowadzącym zajęcia udostępniane są laptopy oraz trzy zestawy do przeprowadzania telekonferencji.

W holu wejściowym znajdują się duże stoły, zaś w holu "pod globusem" małe stoliki oraz pufy, które pozwalają studentom i pracownikom na chwilę wypoczynku. W ostatnich latach poprawie uległa infrastruktura socjalno-bytowa Wydziału (wygospodarowano, umeblowano i wyposażono pokój socjalny z którego mogą korzystać wszyscy pracownicy). Na potrzeby działalności Samorządu Studentów WGSR UW i kół naukowych zostały przydzielone dwa pomieszczenia na poziomie –1.

Budynek przy ul. Krakowskie Przedmieście 30 jest w części dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową (posiada windę pozwalającą studentom dostanie się na pierwszy poziom budynku oraz na parterze, łazienkę dostosowaną dla osób z pełnosprawnością).

Zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem komputerów odbywają się 4 salach, w których znajdują się łącznie 64 stanowiska, wyposażone w stację komputerową z monitorem i klawiaturą oraz stałym dostępem do Internetu. W całym budynku WGSR dla studentów, pracowników oraz gości dostępna jest bezprzewodowa sieć Eduroam.

Podczas zajęć prowadzonych w pracowniach komputerowych wykorzystuje się wiele różnych programów w wersjach bezpłatnych, edukacyjnych i komercyjnych. Studenci uczą się podstawowych rozwiązań komputerowych poprzez wykorzystywanie takich pakietów jak: MS Office 2013 Pro, Libre Office, Auto-CAD. Studenci kierunku gospodarka przestrzenna otrzymują także podstawową wiedzę w zakresie systemów informacji geograficznej i pracy z bazami danych przestrzennych (ArcGIS, QGIS), pozyskiwania danych w terenie (za pomocą rozwiązań do inwentaryzacji jak Collector for ArcGIS oraz tMap), jak i z istniejących źródeł i baz (np. geoportal.gov.pl, noaa.gov.pl, geodata. tufts.edu, stat.gov.pl, copernicus.eu). W budowie znajduje się wydziałowy geoportal. Zebrane dane studenci przetwarzają w programach statystycznych działających na licencjach ogólnouniwersyteckich (SPSS, Statistica), wydziałowych (Matlab) oraz oprogramowania darmowego R i R Studio.

W ramach zajęć studenci wykorzystują autorską aplikację Emprek, opracowaną przez pracowników wydziału, która jest narzędziem wykorzystywanym przez studentów w trakcie realizacji prac magisterskich. Aplikacja pozwala na projektowanie badań empirycznych oraz zbieranie danych ankietowych wśród użytkowników map w celu oceny opracowań kartograficznych.

Wydział dysponuje dużym zasobem danych przestrzennych wektorowych oraz rastrowych zgromadzonych na własnych serwerach internetowych oraz wydziałowym geoserwerze VGIS.

Dla potrzeb realizacji prac dyplomowych studenci mogą korzystać ze specjalistycznych przyrządów pomiarowych pozwalających badać stan zanieczyszczenia wód (np. urządzenia do pomiaru odczynu wody, stężenia tlenu i przewodnictwa elektrolitycznego wody – Multi 340i/SET firmy WTW, akustyczny miernik przepływu ADC firmy OTT, dopplerowski przepływomierz ADCP RiverPro firmy Teledyne, sonda grawitacyjna do poboru osadów dennych, rejestratory temperatury wody HOBO UA-001-08 i HOBO U22-001) i atmosfery oraz wskaźników bioklimatycznych (np. termohigrometry AZ 8703 oraz termooanemometry AZ 8903, bezprzewodowe rejestratory EBI 20-TH1).

Studenci mają do dyspozycji bibliotekę – największą spośród bibliotek wydziałowych UW. Biblioteka wyposażona jest w fachową literaturę i materiały dydaktyczne. Według stanu na koniec 2022 roku księgozbiór liczył 322 371 woluminów: 136 977 wol. książek, 138 973 jednostek zbiorów specjalnych, z czego 130 280 to zbiory kartograficzne (mapy, atlasy) oraz 46 421 wol. czasopism. Studenci mają do dyspozycji katalog elektroniczny (w systemie VTLS/Virtua), jak i tradycyjne katalogi kartkowe, które obejmują całość zbiorów (Biblioteka systematycznie prowadzi retrokonwersję zbiorów). Biblioteka posiada własne repozytorium cyfrowe zbiorów kartograficznych liczące ok. 25 000 zdigitalizowanych obiektów kartograficznych. Gromadzi (poprzez zakup, wymianę i dary) zbiory dotyczące nie tylko geografii i gospodarki przestrzennej, ale i nauk pokrewnych (geologii, ekologii, ekonomii, historii, architektury i inne).

Studenci mają do dyspozycji wypożyczalnię oraz 3 czytelnie: ogólną, kartograficzną i czasopism z 20 miejscami oraz 7 stanowiskami komputerowymi z dostępem do sieci Wi-Fi i możliwością wykonania ksera, wydruku lub skanu.

Corocznie, na podstawie analizy sylabusów poszczególnych przedmiotów dokonuje się aktualizacji stanu zasobów bibliotecznych dotyczącego zalecanych w toku studiów lektur przedmiotowych. Uzupełniane są wszelkie materiały biblioteczne, w tym wydawnictwa polskie i zagraniczne zgłaszane przez pracowników oraz studentów.

Studenci mogą też korzystać z zasobów bibliotek tworzących System Biblioteczno-Informacyjny UW (SBI UW). W skład SBI UW wchodzi BUW jako biblioteka główna oraz 37 bibliotek wydziałowych (w tym Biblioteka WGSR). Stan zbiorów SBI UW na koniec 2022 roku wyniósł 6 292 029 802 wol. System Biblioteczno-Informacyjny UW oprócz zbiorów w wersji papierowej posiada też bogatą bazę e-zasobów, zarówno książek, jak i czasopism. Dostęp do baz jest możliwy zarówno z komputerów domowych, jak i komputerów w sieci uniwersyteckiej.

Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych UW posiada także stację terenową – Mazowiecki Ośrodek Geograficzny (MOG) – w Murzynowie koło Płocka. Stacja działa od 1974 roku i ze względu na infrastrukturę oraz historię i zakres prowadzonych badań oferuje unikatowe i holistyczne zaplecze do nauczania w dziedzinie nauk przyrodniczych i społeczno-gospodarczych i obsługuje obecnie większość terenowych zajęć programowych realizowanych przez WGSR, w tym projektów edukacyjnych dedykowanych otoczeniu uczelni.

MOG i pracownicy WGSR współpracują również z Gminą Brudzeń Duży, co przekłada się na możliwość wykorzystania danych i materiałów stanowiących podstawę studiów i analiz o charakterze powiązanych z szeroko rozumianą gospodarką przestrzenną i urbanistyką. Ich realizacja zapewnia warsztat

metodyczny, dane, poligony do prac terenowych i zaplecze do realizacji warsztatów i praktyk terenowych oraz prac naukowych.

W Mazowieckim Ośrodku Geograficznym realizowane są programowe zajęcia terenowe dla studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia („Ćwiczenia terenowe: Środowiskowe podstawy gospodarki przestrzennej”) oraz działania na styku uczelni z otoczeniem. Stanowi on dobre zaplecze dla rozwoju warsztatu studentów w zakresie metodycznych podstaw przeprowadzania badań i obserwacji oraz inwentaryzacji i wywiadów, a także badań kwestionariuszowych, w tym ocen i inwentaryzacji środowiskowych, ale również edukacji geografii oraz przygotowania studentów do pracy w sferze szeroko rozumianej edukacji ekologicznej.

Stan bazy dydaktycznej służącej studentom jest na bieżąco monitorowana przez: kierowników pracowni dydaktycznych, którzy zgłaszają Dziekanowi i Dyrektorowi Administracyjnemu potrzeby i usterki; prowadzących zajęcia, którzy kontaktują się bezpośrednio z prodziekanem ds. studenckich oraz studentów, którzy mają możliwość wyrażenia opinii o bazie dydaktycznej w części ankiet zajęciowych zawierającej swobodne wypowiedzi oraz w bezpośrednim kontakcie z Dziekanem i Dyrektorem Administracyjnym.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wszystkie zajęcia na kierunku gospodarka przestrzenna prowadzone są w budynku Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych UW w historycznych budynkach przy ul. Krakowskie Przedmieście 30/32. Znajdują się tam: 3 sale wykładowe, 8 sal do zajęć ćwiczeniowych, 4 pracownie komputerowe (64 stanowiska), 3 pracownie specjalistyczne. Wyposażenie sal obejmuje komputer, rzutnik multimedialny z ekranem lub wielkoformatowy monitor oraz tablice. W całym budynku WGSR dla studentów, pracowników oraz gości dostępna jest bezprzewodowa sieć Eduroam. Na potrzeby działalności Samorządu Studentów WGSR UW i kół naukowych zostały przydzielone dwa pomieszczenia na poziomie –1.

Historyczny budynek przy ul. Krakowskie Przedmieście 30 jest tylko w części dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnością ruchową (posiada windę pozwalającą studentom dostanie się na pierwszy poziom budynku oraz na parterze, łazienkę dostosowaną dla osób z pełnosprawnością).

Podczas zajęć prowadzonych w pracowniach komputerowych wykorzystuje się oprogramowanie specjalistyczne z zakresu systemów informacji geograficznej i pracy z bazami danych przestrzennych (ArcGIS, QGIS), do pozyskiwania danych w terenie (za pomocą rozwiązań do inwentaryzacji jak Collector for ArcGIS oraz tMap), w programach statystycznych: SPSS, Statistica, Matlab oraz R Studio.

Studenci mają do dyspozycji Bibliotekę Wydziałową WGSR z księgozbiorem liczącym ponad 322 tys. Woluminów, w tym ponad 130 tys. to zbiory kartograficzne (mapy, atlasy). Studenci mają do dyspozycji katalog elektroniczny (w systemie VTLS/Virtua). Gromadzi (poprzez zakup, wymianę i dary) zbiory dotyczące nie tylko geografii i gospodarki przestrzennej, ale i nauk pokrewnych (geologii, ekologii, ekonomii, historii, architektury i inne). Studenci mają do dyspozycji wypożyczalnię oraz 3 czytelnie: ogólną, kartograficzną i czasopism z 20 miejscami oraz 7 stanowiskami komputerowymi z dostępem do sieci Wi-Fi i możliwością wykonania ksera, wydruku lub skanu.

Corocznie, na podstawie analizy sylabusów poszczególnych przedmiotów dokonuje się aktualizacji stanu zasobów bibliotecznych dotyczącego zalecanych w toku studiów lektur przedmiotowych. Uzupełniane są wszelkie materiały biblioteczne, w tym wydawnictwa polskie i zagraniczne zgłaszane przez pracowników oraz studentów.

Studenci mogą też korzystać z zasobów bibliotek tworzących System Biblioteczno-Informacyjny UW (SBI UW). W skład SBI UW wchodzi BUW jako biblioteka główna oraz 37 bibliotek wydziałowych (w tym Biblioteka WGSR). Stan zbiorów SBI UW na koniec 2022 roku wyniósł 6 292 029 802 wol. System Biblioteczno-Informacyjny UW oprócz zbiorów w wersji papierowej posiada też bogatą bazę e-zasobów, zarówno książek, jak i czasopism. Dostęp do baz jest możliwy zarówno z komputerów domowych, jak i komputerów w sieci uniwersyteckiej.

Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych UW posiada także stację terenową – Mazowiecki Ośrodek Geograficzny (MOG) – w Murzynowie koło Płocka. MOG i pracownicy WGSR współpracują również z Gminą Brudzeń Duży, co przekłada się na możliwość wykorzystania danych i materiałów stanowiących podstawę studiów i analiz o charakterze powiązanym z szeroko rozumianą gospodarką przestrzenną i urbanistyką. Ich realizacja zapewnia warsztat metodyczny, dane, poligony do prac terenowych i zaplecze do realizacji warsztatów i praktyk terenowych oraz prac naukowych. W Mazowieckim Ośrodku Geograficznym realizowane są programowe zajęcia terenowe dla studentów pierwszego roku studiów pierwszego stopnia („Ćwiczenia terenowe: Środowiskowe podstawy gospodarki przestrzennej”) oraz działania na styku uczelni z otoczeniem. Stanowi on dobre zaplecze dla rozwoju warsztatu studentów w zakresie metodycznych podstaw przeprowadzania badań i obserwacji oraz inwentaryzacji i wywiadów.

Stan bazy dydaktycznej służącej studentom jest na bieżąco monitorowana przez: kierowników pracowni dydaktycznych, prowadzących zajęcia oraz studentów, którzy mają możliwość wyrażenia opinii o bazie dydaktycznej w części ankiet zajęciowych zawierającej swobodne wypowiedzi oraz w bezpośrednim kontakcie z Dziekanem i Dyrektorem Administracyjnym.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Studenci mają dostęp do systemu biblioteczno-informacyjnego Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych, a także Uniwersytetu Warszawskiego z największymi zasobami bibliotecznymi w Polsce w zakresie dyscyplin naukowych geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna oraz nauk o Ziemi i środowisku.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Wydział Geografii i Studiów Regionalnych Uniwersytetu Warszawskiego współpracuje z otoczeniem społeczno - gospodarczym poprzez instytucje, administrację centralną i samorządową oraz przedsiębiorstwa komercyjne działające w branży zgodnej z kierunkiem studiów. Współpraca ta odbywa się w różnych wymiarach: naukowo-badawczym, eksperckim, doradczym czy edukacyjnym.

Na Uczelni nie powołano dedykowanego organu zrzeszającego interesariuszy zewnętrznych co jednak nie ma wpływu na udział interesariuszy w procesie kształcenia. Wydział prowadzi długoletnią współpracę z gronem stałych interesariuszy zewnętrznych, kilkadziesiąt jednostek, w tym pracodawców. Do grona stałych interesariuszy zewnętrznych należą takie podmioty jak: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Środowiska, Mazowiecki Urząd Wojewódzki (m.in. Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego), Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Warszawie, Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Mazowieckie Biuro Planowania Regionalnego, Miasto Stołeczne Warszawa, Urzędy miast i gmin, Ecorys Polska, Idea Rozwoju sp. z o.o., 4CF, Busola Trends, Biuro Planowania Rozwoju Warszawy, Budplan, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Instytut Metropolitalny, Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Związek Miast Polskich, Fundacja Batorego.

Spotkania z interesariuszami mają charakter bilateralny, są organizowane zadaniowo, w aspekcie konkretnych wspólnych przedsięwzięć, których celem jest tworzenie warunków do wymiany wiedzy, inicjowanie wspólnych projektów związanych z gospodarką przestrzenną uzgodnienia/konsultacji efektów uczenia się, dostarczanie wiedzy o najnowszych praktykach, wspieranie działań doskonalących jakość kształcenia, wspólnego udziału w konferencjach, programach badawczych, organizacji szkoleń oraz wizyt studyjnych. Sposób realizacji umów i porozumień o współpracy z podmiotami otoczenia społeczno – gospodarczego odpowiedzialne jest Biuro Karier oraz opiekun kierunku lub kierownik specjalności, którzy w ramach realizacji swoich zadań i obowiązków, na bieżąco prowadzą badanie potrzeb i oczekiwań podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego. Opiekun kierunku lub kierownik specjalności zbierają informacje od przedstawicieli otoczenia społeczno – gospodarczego na podstawie których zgłaszają wraz z uzasadnieniem, wnioski dotyczące zmian w programie studiów lub innych mających znaczenie dla jakości kształcenia. Brak jest wyznaczonej jednolitej procedury dotyczącej zgłaszania zmian w programach studiów przez pracodawców.

Rekomenduje się powołanie dedykowanej jednostki do współpracy z otoczeniem gospodarczym jak np. Rada Biznesu czy Rada Interesariuszy Zewnętrznych. Powołanie dedykowanej Rady do współpracy z pracodawcami może przynieść wiele korzyści przede wszystkim w jeszcze większym wpływie pracodawców na program studiów, zacieśnianiem współpracy przy wspólnych projektach oraz otworzyć nowe płaszczyzny takiej współpracy. Obecni na spotkaniu z ZO przedstawiciele pracodawców potwierdzili chęć udziału w pracach rady na rzecz podnoszenia jakości kształcenia i przekazywania bieżących trendów oraz rozwiązań stosowanych w gospodarce przestrzennej.

Obecnie współpraca z otoczeniem społeczno – gospodarczym ma stały charakter i prowadzona jest na wielu płaszczyznach. W sposób formalny poprzez Inkubator Przedsiębiorczości, Biuro Karier, Centrum Współpracy i Dialogu czy Centrum Transferu Technologii oraz nieformalny dzięki bezpośrednim

kontaktem pracowników Uczelni z przedstawicielami pracodawców. Dzięki tej współpracy realizowane są zajęcia dydaktyczne z przedstawicielami otoczenia zewnętrznego, jak np.:

- Foresightowe laboratorium społeczne w ramach konkursu Biura Innowacji Dydaktycznych UW i Foresightowe Laboratorium Społeczne 2.0 – Studenci dla Otoczenia w ramach „Programu zintegrowanych działań na rzecz rozwoju Uniwersytetu Warszawskiego” – kurs realizowany na specjalności Foresight Terytorialny. Kurs odbył się w roku akademickim 2021/2022 oraz 2022/2023 i jego głównym założeniem było połączenie realizacji projektu na rzecz zewnętrznych partnerów z kształceniem tzw. umiejętności miękkich oraz rozwojem osobistym.
- Marketing terytorialny - w ramach zajęć *marketing terytorialny od kuchni* odbyły się spotkania z przedstawicielami Biura Marketingu Urzędu Miasta Stołecznego Warszawy dot. wykorzystania mediów społecznościowych do celów marketingowych.
- *Współpraca terytorialna* - w ramach tych zajęć (30 godzin) studenci spotykają się z różnymi przedstawicielami samorządu terytorialnego poznając w praktyce jak wygląda ich codzienna praca.
- *Rewitalizacja obszarów miejskich i przemysłowych* - w ramach zajęć odbyła się prelekcja na temat rewitalizacji warszawskiej Pragi przygotowana przez Biuro Architektury i Planowania Przestrzennego, Wydział Przekształceń Przestrzennych i Rewitalizacji.

W ramach współpracy z otoczeniem zewnętrznym zorganizowane zostały również zajęcia terenowe, których celem jest podejmowanie tematów aktualnych, bieżących, które podnoszone są w debacie publicznej i z którymi mierzą się w głównej mierze samorządy lokalne i regionalne. Przykłady zajęć terenowych:

- Mazurskie Centrum Bioróżnorodności i Edukacji Przyrodniczej w Urwitałcie, Urząd Gminy Mikołajki - *Badanie opinii na temat zasobów przyrodniczych w gminie Mikołajki*,
- Urząd Miasta i Gminy Piaseczno - *Chaos wizualny w przestrzeni publicznej i polityka gminy w zakresie ochrony przestrzeni publicznych*,
- Urząd Miasta Krynica Morska – *scenariusze rozwoju gminy Krynica Morska*,
- Urząd Miasta i Gminy Ruciane-Nida – *scenariusze rozwoju gminy Ruciane-Nida*,
- Agencją Rozwoju Mazowsza S.A. – *współpraca dotyczyła badania w zakresie poziomu cyfryzacji w samorządach w województwie mazowieckim, a studenci przygotowywali na rzecz podmiotu ustrukturyzowany desk research*.

Współpraca z otoczeniem gospodarczym to również realizacja we współpracy ze studentami wspólnych publikacji na zlecenie instytucji zewnętrznych, jak np. publikacja popularnonaukowa „Mazowsze – ekonomia i gospodarka” na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego czy Publikacja na zlecenie Instytutu Rozwoju Miast i Regionów, w którą zostali zaangażowani studenci kierunku gospodarka przestrzenna: „Konkurencyjność gospodarcza gmin – koncepcje, instrumenty, praktyka”.

Współpraca Wydziału z otoczeniem zewnętrznym jest bardzo rozwinięta i obejmuje również udział studentów w konferencjach związanych z tematyką gospodarki przestrzennej, jak: konferencja POLREG 2021 (Zabrze, 21-23 listopada 2021), „Warszawa w świetle badań naukowych” (Warszawa, 29-30 września 2022), „Fundamenty przyszłości. Średnioterminowe perspektywy zmian na rynku nieruchomości w polskich miastach”. Udział interesariuszy zewnętrznych to również spotkania z pracodawcami i absolwentami występującymi już w roli pracodawców czy przedstawicieli otoczenia biznesu lub samorządu. Dla kierunku zorganizowane zostały spotkania mające na celu przybliżyć studentom rynek pracy:

- „Praca po gospodarce przestrzennej” – spotkania z praktykami z różnych sektorów, rozmowy na temat możliwych stanowisk i kompetencji po kierunku gospodarka przestrzenna,
- spotkania z absolwentami gospodarki przestrzennej organizowane przez Katedrę Rozwoju i Polityki Lokalnej przedstawiające możliwe ścieżki rozwoju kariery zawodowej po tym kierunku studiów w sektorze publicznym,
- „Przyszlności pracy podczas Festiwalu Nauki w warsztaty zorganizowane przez Koło Naukowe Ad Futurum,
- udział absolwentów w zajęciach specjalności Foresight terytorialny i jednocześnie przedstawiciele instytucji zewnętrznych.

Pracodawcy współpracują z Wydziałem w zakresie organizacji nieobowiązkowych płatnych praktyk i staży, zatrudniania absolwentów, prowadzenia zajęć, wykładów, zajęć terenowych oraz konferencji. Pracodawcy bardzo dobrze oceniają przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy i wskazują na duże zapotrzebowanie na specjalistów z zakresu gospodarki przestrzennej. W zakresie doskonalenia sylwetki absolwenta, pracodawcy wskazali na brak osób zajmujących się szeroko rozumianym zrównoważonym rozwojem z planowaniem na poziomie europejskim. Planowaniem społeczno – przestrzennym uwzględniającym w większym stopniu aspekt ludzki i zmiany klimatu.

Studenci potwierdzili, iż pracodawcy, przedstawiciele biznesu i samorządu bardzo aktywnie wspierają działalność wydziału, są obecni na wielu wydarzeniach i nie mają problemów w nawiązaniu kontaktów.

Przedstawiciele pracodawców bardzo mocno podkreślili otwartość pracowników Wydziału na współpracę z biznesem oraz tworzenie warunków do wymiany doświadczeń, która przynosi obopólne korzyści.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wydział posiada podpisane umowy o współpracy z wieloma instytucjami, szkołami i firmami w zakresie prowadzenia badań, wspólnych projektów, prowadzenia zajęć przez praktyków oraz wspólnych działań mających na celu przygotowanie studentów do wejścia na rynek pracy. Pracodawcy potwierdzili ścisłą współpracę z Uczelnią, mocno akcentując elastyczność i otwartość Uczelni.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym daje studentom możliwość przygotowania do wejścia na rynek pracy oraz właściwego ich przygotowania do rozpoczęcia pracy zawodowej.

Współpraca z otoczeniem widoczna jest na każdym etapie kształcenia i wykazuje duże zaangażowanie zarówno Uczelni jak i pracodawców. Wydział Geografii i Studiów Regionalnych intensywnie współpracuje z pracodawcami w zakresie wspierania przedsiębiorczości akademickiej, organizacji

spotkań otwartych studentów oraz kadry naukowo-dydaktycznej z zaproszonymi przedsiębiorcami i przedstawicielami samorządu oraz organizacji pozarządowych.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym odbywa się w ramach formalnych jak i nieformalnych spotkań, których celem jest doskonalenie efektów uczenia się oraz wskazywanie kierunków potrzeb rynku pracy. Dobór firm i instytucji do współpracy przygotowany został pod kątem potrzeb wizytowanego kierunku, dając możliwość zapoznania się studentów z szeroko rozumianą tematyką gospodarki przestrzennej jako dziedziny interdyscyplinarnej, a współpraca z przedstawicielami wpisuje się wprost w realizację programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Zgodnie ze strategią WGSR ważnym celem jest aktywność międzynarodową, która jest realizowana na wielu płaszczyznach poprzez: rozwijanie umów z partnerami zagranicznymi, prowadzenie zagranicznej wymiany pracowników w celach dydaktycznych i szkoleniowych, prowadzenie wymiany studentów w celu odbywania zagranicznych studiów częściowych i praktyk, a także poprzez wyjazdy badawcze, uczestnictwo w konferencjach oraz pracę w różnego rodzaju gremiach. Wyjazdy studentów kierunku i kadry w ramach programu Erasmus+ w latach 2021/2022 oraz 2022/2023 są bardzo szerokie i obejmowała 32 studentów (w tym 2 praktyki) oraz 43 nauczycieli akademickich (w ramach STA i STT). Wydział ma w ramach programu Erasmus+ podpisanych 26 długoterminowych umów z uczelniami z 13 krajów, dotyczących wymianę studentów w celu odbycia studiów częściowych i praktyk oraz pracowników w celu odbycia wizyt dydaktycznych i szkoleniowych.

Nauczyciele akademicy mogą także starać się o wyjazdy w ramach umów ogólnouniwersyteckich. Wymianę studentów w celu uczestniczenia w mieszanych programach intensywnych BIP; w umowie krótkoterminowo uwzględniono także pracowniczy wyjazd szkoleniowy STT.

WGSR aktywnie działa w sferze zagranicznej wymiany studentów. W roku akademickim 2021/2022 na częściowe studia zagraniczne wyjechało 15 studentów WGSR, w tym 6 studentów z kierunku gospodarka przestrzenna. W roku 2022/2023 liczba uczestników częściowych studiów zagranicznych wyniosła 11, w tym 5 studentów gospodarki przestrzennej. Liczba zrekrutowanych studentów w obydwu latach była nieco większa, jednak 3 osoby w roku 2021/2022 oraz 2 osoby w roku 2022/2023 podjęły decyzję o rezygnacji z wyjazdu z powodu panującej pandemii Covid 19.

Liczba studentów gospodarki przestrzennej zrekrutowanych na zagraniczne studia częściowe w roku 2023/2024 zwiększyła się i wyniosła 9 osób.

Studenci kierunku odpowiadają aktywnie na propozycje uczestnictwa w zdalnych zajęciach oferowanych przez uczelnie zagraniczne, z którymi WGSR ma zawarte umowy. W roku akademickim 2022/2023 studentka z gospodarki przestrzennej wzięła udział w zdalnym kursie Gear Up, kierowanym do studentów rozważających podjęcie mobilności, oferowanym przez University of Leon, Hiszpania. W tym samym roku inna studentka gospodarki przestrzennej uczestniczyła w zdalnych zajęciach w ramach REGINNA 4.0 First Summer School: Deep Tech training with impact on entrepreneurship and innovation – również w odpowiedzi na zaproszenie University of Leon.

Pracownicy WGSR także aktywnie uczestniczą w wymianie międzynarodowej. W roku akademickim 2021/22 w ramach programu Erasmus odbyło się 11 wyjazdów w celach dydaktycznych (STA) oraz 7 wyjazdów w celach szkoleniowych (STT). W roku 2022/2023 liczba wyjeżdżających pracowników wyraźnie wzrosła, powracając do liczby zbliżonej do okresu przedpandemicznego – łącznie przyznano 20 wyjazdów dydaktycznych STA (odnotowano 1 rezygnację) oraz 7 wyjazdów szkoleniowych. Wizyty szkoleniowe odbywały się zarówno na uczelniach objętych umowami WGSR, jak i ogólnouniwersyteckich.

Kadra naukowo-dydaktyczna podejmuje się także opieki nad gośćmi wizytującymi WGSR i praktykantami, co stanowi ważny aspekt umiędzynarodowienia jednostki. W latach 2021/2022 oraz 2022/2023 w ramach programu Erasmus+ WGSR gościł 8 pracowników uczelni zagranicznych. Pięć wizyt miało charakter dydaktyczny (STA), 3 stanowiły wizyty szkoleniowe (STT).

WGSR każdego roku przyjmuje studentów na zagraniczne studia częściowe zarówno w ramach umów wydziałowych, bilateralnych, jak i ogólnouniwersyteckich, co również jest bardzo istotną składową umiędzynarodowienia jednostki. W latach 2021/2022 WGSR przyjął na studia zagraniczne studentów z Korea University, Università degli studi di Milano, National Taiwan University, Ruprecht-Karls-Universität Heidelberg, University of Haifa, Università degli studi di Milano, Pontificia Universidade Católica de São Paulo oraz Fukuoka Women's University. Dla studentów zagranicznych wydział przygotowuje specjalną ofertę przedmiotów w języku angielskim. W katalogu oferowanych zajęć znajdują się kursy, które cieszą się dużym zainteresowaniem studentów, jednocześnie co roku modyfikuje ofertę wdrażając nowe kursy w celu jej wzbogacenia i urozmaicenia. W roku akademickim 2022/2023 zaoferowano studentom zagranicznym 12 kursów w semestrze zimowym oraz 10 w semestrze letnim, w roku 2021/2022 oferta objęła 8 kursów w semestrze zimowym i 14 w semestrze letnim. W kursach oferowanych przez wydział studentom zagranicznym uczestniczą także polscy studenci, co sprzyja nawiązywaniu kontaktów i wpływa na umiędzynarodowienie społeczności studenckiej.

Wydział aktywnie włącza się we współpracę w ramach Sojuszu 4EU+, czyli jedno z najważniejszych konsorcjów uniwersyteckich w Europie: Uniwersytet Warszawski (Polska), Uniwersytet Karola (Czechy), Uniwersytet w Heidelbergu (Niemcy), Uniwersytet Paris-Panthéon-Assas (Francja), Uniwersytet Sorboński (Sorbonne Université, Francja), Uniwersytet Kopenhaski (Dania), Uniwersytet w Mediolanie (Włochy), Uniwersytet Genewski (Szwajcaria). Współpraca w ramach Sojuszu 4EU+ ma obecnie wymiar głównie badawczo-naukowy. Wydział jest zaangażowany w kilka naukowych projektach partnerskich. W ramach współpracy 4EU+ pracownicy WGSR biorą udział w spotkaniach konferencyjnych oraz uczestniczy w pracach grupy roboczej w ramach nowej inicjatywy mobilności akademickiej „4EU+ Compatibility of Curricula in Geography”, organizowanej przez Uniwersytet w Heidelbergu, który ma na celu opracowanie nowego programu nauczania. Ta dydaktyczna inicjatywa jest otwarta dla studentów obu kierunków – geografii i gospodarki przestrzennej. Przedmioty oferują

Uniwersytety w Heidelbergu: przedmioty urbanistyczne, a w Mediolanie: przedmioty związane z obszarami wiejskimi.

Bardzo aktywnie od wielu lat rozwija się współpraca z uczelniami z Ameryki Łacińskiej w także obszarze badań związanych z gospodarką przestrzenną, studiami miejskimi oraz polityką lokalną/regionalną. Są to uczelnie zwłaszcza z Meksyku: Uniwersytet Autonomiczny Stanu Meksyk w Toluca (UAEMex) – wydział geografii i wydział planowania przestrzennego, z Kolumbii: Uniwersytet w Manizales (UM) – studia nad zrównoważonym rozwojem, z Peru: Papieski Katolicki Uniwersytet Peruwiański w Limie (PUCP) – centrum geografii aplikacyjnej, w ramach których cyklicznie organizowane są sympozja/konferencje, warsztaty czy wspólne badania. Wykładowcy wydziału są także zapraszani do prowadzenia wykładów dla doktorantów i studentów w tych ośrodkach.

Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów przez pełnomocników: do spraw międzynarodowej promocji wydziału oraz do spraw ewaluacji jakości działalności naukowej WGSR, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia i przekazywane do Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia przy Radzie Wydziału.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zgodnie ze strategią WGSR ważnym celem jest aktywność międzynarodową. Wyjazdy studentów kierunku i kadry w ramach programu Erasmus+ w latach 2021/2022 oraz 2022/2023 są bardzo szerokie i obejmowały 32 studentów (w tym 2 praktyki) oraz 43 nauczycieli akademickich (w ramach STA i STT). Wydział ma w ramach programu Erasmus+ podpisanych 26 długoterminowych umów z uczelniami z 13 krajów, dotyczących wymianę studentów w celu odbycia studiów częściowych i praktyk oraz pracowników w celu odbycia wizyt dydaktycznych i szkoleniowych.

WGSR aktywnie działa w sferze zagranicznej wymiany studentów. W roku akademickim 2021/2022 na częściowe studia zagraniczne wyjechało 15 studentów WGSR, w tym 6 studentów z kierunku gospodarka przestrzenna. W roku 2022/2023 liczba uczestników częściowych studiów zagranicznych wyniosła 11, w tym 5 studentów gospodarki przestrzennej. Liczba studentów gospodarki przestrzennej zrekrutowanych na zagraniczne studia częściowe w roku 2023/2024 zwiększyła się i wyniosła 9 osób.

Pracownicy WGSR także aktywnie uczestniczą w wymianie międzynarodowej. W roku akademickim 2021/22 w ramach programu Erasmus odbyło się 11 wyjazdów w celach dydaktycznych (STA) oraz 7 wyjazdów w celach szkoleniowych (STT). W roku 2022/2023 liczba wyjeżdżających pracowników wyraźnie wzrosła, powracając do liczby zbliżonej do okresu przedpandemicznego – łącznie przyznano 20 wyjazdów dydaktycznych STA (odnotowano 1 rezygnację) oraz 7 wyjazdów szkoleniowych.

Wydział aktywnie włącza się we współpracę w ramach Sojuszu 4EU +. Aktywnie od wielu lat rozwija się współpraca z uczelniami z Ameryki Łacińskiej także w obszarze badań związanych z gospodarką przestrzenną, studiami miejskimi oraz polityką lokalną/regionalną.

Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów przez pełnomocników: do spraw międzynarodowej promocji wydziału oraz do spraw ewaluacji jakości działalności naukowej WGSR, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia i przekazywane do Zespołu Zapewnienia Jakości Kształcenia przy Radzie Wydziału.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie studentów w procesie uczenia się na kierunku gospodarka przestrzenna ma stały i kompleksowy charakter oraz przybiera zróżnicowane formy. Funkcjonująca w ramach systemu opieka dydaktyczna i naukowa oferowana studentom realizowana jest w zadowalający sposób. Studentom zapewnia się dostęp do materiałów realizowanych na zajęciach w ramach funkcjonujących systemów informatycznych uczelni. Za realizację systemu wsparcia studentów odpowiadają między innymi władze uczelni, władze dziekańskie pracownicy administracyjni i dydaktyczni reprezentujący poszczególne działy organizacyjne wydziału i uczelni. Prowadzący zajęcia dydaktyczne są odpowiednio przygotowani merytorycznie. System wsparcia uwzględnia wykorzystywanie nowoczesnych technologii. Każdy ze studentów ma możliwość skontaktowania się z nauczycielami za pomocą poczty elektronicznej lub w ramach organizowanych dyżurów.

Oferowane wsparcie jest zgodne z celami kształcenia. Nauczyciele akademicki wspomagają studentów w osiąganiu efektów uczenia się. Są dostępni dla studentów podczas wyznaczonych godzin konsultacji oraz w przerwach między zajęciami. Biuro karier studenckich wspiera studentów między innymi w znalezieniu pracy, zwiększeniu kompetencji i w szeroko rozumianej obecności na rynku pracy. W ramach swojej działalności studenci otrzymują informacje o ofertach pracy, staży i praktyk oraz mają możliwość skorzystania ze szkoleń i spotkań podnoszących kompetencje niezbędne do wejścia na rynek pracy. Pomoc jest efektywna, skuteczna i ma istotny wpływ na jakość wsparcia studentów kierunku. Na kierunku funkcjonuje wiele platform takich jak Platforma Kampus, Classroom czy Jamboard, na których publikowane są materiały dydaktyczne oraz dodatkowe dokumenty wspomagające w efektywny sposób realizację programu studiów.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się ma charakter stały i kompleksowy oraz przybiera zróżnicowane formy. Opieka dydaktyczna i naukowa oferowana studentom przez Uczelnię jest na

zadowalającym poziomie. Studenci mają dostęp do materiałów realizowanych na zajęciach na stronie internetowej. Prowadzący są odpowiednio przygotowani merytorycznie oraz dydaktycznie. Wsparcie studentów kierunku gospodarka przestrzenna uwzględnia również zróżnicowane formy przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Na kierunku funkcjonują dwa koła naukowe SPATIUM oraz Ad FUTURUM. Studentom zapewnia się możliwość uczestnictwa w konferencjach oraz włączani są przez kadrę akademicką w prowadzenie badań naukowych. Działalnością kół naukowych opiekują się przyporządkowani opiekunowie kół. Również studenci nie zrzeszeni w kołach mają możliwość uzyskania wsparcia w działalności naukowej. W ramach Funduszu Doskonałości Dydaktycznej dofinansowano inicjatywy takie jak: przedsięwzięcia dydaktyczne przyczyniające się do zwiększenia mobilności studentów oraz pogłębienia wiedzy i uatrakcyjnienia programu studiów na WGSR czy przedsięwzięcia dydaktyczne służące integracji środowiska akademickiego oraz doskonaleniu zawodowemu studentów na WGSR, przykładowo ćwiczenia terenowe. Jednocześnie studenci mają możliwość zaangażowania się w różne aktywności organizowane w uczelni, między innymi Chór Akademicki UW, Zespół Pieśni i Tańca UW "Warszawianka", Studencki Klub Górski, Akademicki Związek Sportowy i inne. Studenci zrzeszeni w organizacjach studenckich otrzymują niezbędne wsparcie od swoich opiekunów oraz Władz Uczelni. Działania ich są odpowiednio finansowane i wspierane organizacyjnie.

Na wizytowanym kierunku studiów funkcjonują mechanizmy motywacyjne studentów. Studenci mogą ubiegać się o stypendium rektora dla najlepszych studentów za wysokie osiągnięcia artystyczne, naukowe i sportowe. Zasady przyznawania stypendium rektora są określone przez odpowiednie przepisy sformułowane na poziomie uczelnianym. Studentom zapewnia się także między innymi możliwość prezentowania wyników badań na konferencjach i w publikacjach naukowych oraz ubieganiu się o nagrody za najwyższe średnie ze studiów lub najlepszą pracę dyplomową. Stypendia są wypłacane terminowo, a proces składania wniosków w opinii studentów jest przejrzysty i sprawiedliwy. Stypendium rektora jest głównym sposobem wsparcia studentów wybitnych. Dodatkowo uczelnia oferuje wsparcie finansowe dla najzdolniejszych poprzez finansowanie udziału w konferencjach i innych wydarzeniach naukowych. Studenci ocenianego kierunku mogą również ubiegać się o przyznanie innych stypendiów, takich jak między innymi Stypendium Ministra Edukacji i Nauki.

Uczelnia oferuje wsparcie w procesie uczenia się z uwzględnieniem potrzeb różnych grup studentów np. aktywnych zawodowo lub wychowujących dzieci. W przypadku problemów ze zrozumieniem materiału, bądź wątpliwościami dotyczącymi zaliczeń, egzaminów, studenci mają możliwość zgłoszenia się do nauczyciela akademickiego w godzinach wcześniej z nim ustalonych. Studenci kierunku mają możliwość ubiegania się o zróżnicowane formy wsparcia w obszarze bytowym, socjalnym i administracyjnym. Studenci mają możliwość ubiegania się indywidualną organizację studiów. W ramach systemu stypendialnego, realizowane są takie formy wsparcia jak stypendium socjalne, dla osób niepełnosprawnych oraz zapomoga. Studenci z niepełnosprawnościami kształcącymi się na ocenianym kierunku mają możliwość skorzystania z wielu zróżnicowanych instrumentów wsparcia, które mają na celu ułatwienie studentom pełnego skorzystania z oferty Wydziału, w tym osiągnięcia niezbędnych efektów uczenia się oraz nabycia kompetencji przewidzianych w programie studiów. Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami ma charakter wsparcia zindywidualizowanego i dostosowanego do potrzeb. Studenci mogą ubiegać się między innymi o wsparcie asystenta w czynnościach związanych z procesem kształcenia, wypożyczenie sprzętu technicznego oraz

dostosowanie materiałów dydaktycznych do potrzeb indywidualnych. Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnioną również pomoc psychologiczną w ramach Centrum Pomocy Psychologicznej UW. Wsparcie koordynowane i realizowane jest przez Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami.

Studentom zapewnia się możliwość zgłaszania skarg i wniosków poprzez dwie ścieżki: formalną i nieformalną. Mogą to być sprawy indywidualne zgłaszane bezpośrednio do Prodzikana ds. studenckich, opiekuna roku, czy kierownika specjalności. Mogą to również być skargi lub problemy zbiorowe, które z reguły zgłaszane są bezpośrednio do Prodzikana ds. studenckich, jak i również sprawy zgłaszane przez starostę w imieniu całego roku. Podania zgłaszane drogą formalną zgłaszane są przez platformę USOS, a czas rozpatrzenia podań jest krótki. Powszechnie stosowaną przy kierunku formą zgłaszania różnych propozycji czy uwag jest bezpośrednia rozmowa z przedstawicielami władz dziekańskich lub nauczycielami akademickimi. Ze względu na charakter kierunku i ilość studentów, między studentami, a nauczycielami akademickimi i przedstawicielami władz dziekańskich istnieje serdeczna więź i otwartość na różnego rodzaju sprawy związane z prowadzeniem kształcenia na ocenianym kierunku.

W uczelni prowadzone są wysoce rozwinięte działania mające na celu przeciwdziałaniu wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. W uczelni prowadzony jest portal "Równościowa strona UW", w ramach której osoby będące świadkiem lub ofiarą sytuacji zagrażającej zdrowiu, życiu lub mającej znamiona dyskryminacji lub mobbingu mogą uzyskać pełnowymiarową informację na temat procedur oraz osób i jednostek, które w uczelni odpowiadają za wsparcie w tego typu sprawach. Wysoce rozwinięty portal stanowi istotne źródło wiedzy w kontekście instrumentów wsparcia i edukacji w zakresie przeciwdziałania sytuacjom naruszającym etykę akademicką. W uczelni funkcjonują takie jednostki jak rzeczniczka akademicka, pełnomocnicy wydziałowi, Rectorska Komisja ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji, Komisja ds. Przeciwdziałania Mobbingowi, zespoły robocze przy rzeczniczkach akademickiej, Centrum Rozwiązywania Sporów i Konfliktów przy Wydziale Prawa i Administracji UW i inne.

Dla studentów kierunku gospodarka przestrzenna stosowane są również uczelniane, materialne i pozamaterialne, instrumenty oddziaływania, mające na celu motywowanie ich do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, występowania o granty. Studenci angażują się w projekty organizowane i koordynowane przez kadrę akademicką kierunku. Mają również dostęp do infrastruktury uczelni i możliwość korzystania z sal wykładowych do celów naukowych. Mają również możliwość otrzymania dofinansowania w celu wyjazdu na konferencję, czy realizacji mini projektów badawczych, które realizowane są między innymi ze środków otrzymanych od Rektora. Z Funduszu Doskonałości Dydaktycznej dofinansowano dla studentów takie projekty jak: przedsięwzięcia dydaktyczne przyczyniające się do zwiększenia mobilności studentów oraz pogłębienia wiedzy i uatrakcyjnienia programu studiów na WGSR (World Urban Forum – Katowice; Międzynarodowa Unia Geograficzna – Paryż); Konferencja Koła Naukowego EGEA + wycieczka terenowa na Mazury; Konwersatorium Wiedzy o Mieście; Ogólnopolską Konferencję Młodych Badaczy – w Krakowie, wyjazd naukowy do Pragi), czy przedsięwzięcia dydaktyczne służące integracji środowiska akademickiego oraz doskonaleniu zawodowemu studentów na WGSR (Ćwiczenia terenowe: Środowiskowe podstawy gospodarki przestrzennej – Murzynowo; Procesy ekstremalne a działalność człowieka w strefie brzegowej Morza Bałtyckiego – Słowiński Park Narodowy).

System wsparcia uwzględnia kompleksowe wsparcie administracyjne dla studentów kierunku. Sprawami studentów danego trybu, kierunku i poziomu studiów zajmują się specjalnie do tego przypisani pracownicy. Pracownicy administracji zajmujący się obsługą studentów w ramach podnoszenia swoich kwalifikacji uczestniczą w różnych szkoleniach. Jednymi z nich są szkolenia centralne organizowane przez Uniwersytet Warszawski (np. szkolenie w zakresie USOS oraz tematyczne warsztaty realizowane w ramach Akademii Zarządzania Dydaktyką Akademicką); drugimi są szkolenia wewnętrzne wydziałowe polegające na nauce nowych funkcji pojawiających się w USOS. Pracownicy wyróżniają się wysokimi kompetencjami, profesjonalnym i serdecznym podejściem do studentów.

Na wydziale realizującym kształcenie na kierunku gospodarka przestrzenna funkcjonuje Wydziałowa Rada Samorządu Studentów, która stanowi istotny element w społeczności akademickiej. Samorząd Studentów organizuje wiele projektów takich jak: Poradnik pierwszorocznika czy obozy zerowe dla nowoprzyjętych studentów, które ułatwiają nowym studentom rozpoczęcie studiów. Samorząd otrzymuje wsparcie finansowe, infrastrukturalne i organizacyjne od uczelni. Posiada własne pomieszczenie na terenie wydziału oraz otrzymuje finansowanie na realizowane projekty i inicjatywy. Przedstawiciele samorządu ściśle współpracują z władzami dziekańskimi kierunku. Samorząd studencki jest postrzegany przez władze Uczelni jako partner w aspekcie wpływu na cały proces kształcenia. Przedstawiciele studenccy wchodzi w skład wielu gremiów mających wpływ na Uczelnię: Senatu UW, Rady Dydaktycznej czy Rady Wydziału, gdzie mogą zgłaszać ew. problemy studentów. Samorząd opiniuje również akty prawne takie jak regulamin czy program studiów.

System wsparcia funkcjonujący na kierunku podlega monitoringowi oraz ewaluacji poszczególnych jego elementów. W ramach prowadzonych badań, studenci biorą udział w okresowych ankietach związanych z oceną nauczycieli akademickich, jakości zajęć dydaktycznych, treści programowych oraz innych elementów systemu wsparcia. System wsparcia monitorowany jest również przez rozmowy ze studentami i przedstawicielami studentów w samorządzie studenckim. Warto podkreślić fakt, że władze wydziału oraz nauczyciele akademicy cechują się wysoce indywidualnym podejściem do studentów, co przekłada się bezpośrednio na otwartość i niwelowanie barier. Przynosi to szerokie możliwości współdecydowania studentów o istotnych dla kierunku i wydziału sprawach. Na podstawie prowadzonych badań przygotowywany raport stanowiący podsumowanie wyników oraz podstawę do ewentualnych działań doskonalących i naprawczych.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

System wsparcia na kierunku gospodarka przestrzenna działa z wykorzystaniem kompleksowych i wszechstronnych instrumentów, opracowanych zgodnie z potrzebami studentów. Uwzględnione

zostały zróżnicowane formy merytorycznego, materialnego i organizacyjnego wsparcia studentom. Studentom oferuje się rozwiązania pozwalające i zachęcające do rozwoju badawczego. System uwzględnia rozwiązania dla studentów wybitnych i rozwiązania motywujące do osiągnięcia bardzo dobrych efektów uczenia się. Uwzględnione są zróżnicowane i indywidualne potrzeby studentów, w tym studentów znajdujących się stale lub przejściowo w trudnej sytuacji życiowej, a także studentów z niepełnosprawnościami. W ramach funkcjonującego systemu prowadzony jest przejrzysty system składania skarg i wniosków.

System wsparcia uwzględnia działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów, jak również posiada zaimplementowane instrumenty antymobbingowe i prewencyjne względem sytuacji zagrażającymi zdrowiu i bezpieczeństwu społeczności akademickiej. Kadra administracyjna posiada odpowiednie kompetencje oraz w efektywny sposób wspiera studentów kierunku w rozwiązywaniu spraw studenckich związanych z procesem kształcenia. Samorząd studencki i organizacje studenckie otrzymują odpowiednie wsparcie na rzecz podejmowanych działań. System wsparcia oraz proces kształcenia studentów podlega monitoringowi, a wyniki tych badań są wykorzystywane do doskonalenia jakości kształcenia i systemu wsparcia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji na kierunku gospodarka przestrzenna zapewniany jest w ramach rozbudowanych witryn Uniwersytetu Warszawskiego, portalu Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych, Biuletynu Informacji Publicznej oraz mediów społecznościowych. Informacje prezentowane w ramach systemu są aktualne i kompletne, a co za tym idzie są zgodne z potrzebami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, między innymi studentów, pracowników uczelni, kandydatów na studia, przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego i innych. Dostęp do informacji przygotowany jest w taki sposób, aby można było skorzystać z zasobów niezależnie od miejsca, czasu oraz wykorzystywanego sprzętu i oprogramowania. Strony internetowe przechodzą okresowe przeglądy dostosowania stron do standardów WCAG związanych z dostępnością dla osób z niepełnosprawnościami. Informacje prezentowane w publicznym dostępie do informacji opracowane są w przejrzysty i czytelny sposób, co bezpośrednio oddziałuje na komfort interesariuszy i osób korzystających z systemu. Zdecydowana większość stron internetowych znajdujących się na domenie Uniwersytetu Warszawskiego spełniają ustalone normy, z wyjątkiem strony Wydziału Geografii i Studiów Regionalnych. Analiza stanu faktycznego oraz przeprowadzone rozmowy z przedstawicielami wydziału wykazały, że nowa strona - w oparciu o zrealizowany audyt - jest w trakcie zaawansowanych prac, a jej udostępnienie planowane jest na przerwę międzysemestralną roku akademickiego 2024/25.

Rekomenduje się wdrożenie zaktualizowanej strony wydziału i dostosowanie jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dokumentacja i informacje zawarte w ramach publicznego dostępu do informacji, zawierają między innymi cel kształcenia, kompetencje oczekiwane od kandydatów, warunki przyjęcia na studia i kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz procesu przyjęć na studia, program studiów, w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystykę systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się, w tym uznawania efektów uczenia się uzyskanych w systemie szkolnictwa wyższego oraz zasad dyplomowania, przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe, charakterystykę warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się. System wsparcia podlega bieżącemu monitorowaniu poprzez poszczególne działy i jednostki odpowiedzialne za konkretne sekcje publicznego dostępu do informacji. W ramach funkcjonowania wydziałowej strony internetowej, pracownicy dziekanatu i innych jednostek umieszczają tam wszystkie bieżące informacje potrzebne studentom do prawidłowej realizacji procesu kształcenia pod kątem administracyjnym. Za bieżącą obsługę techniczną strony internetowej odpowiadają również pracownicy Pracowni Systemów Informacji Przestrzennej.

Publiczny dostęp do informacji podlega przeglądowi, weryfikacji i ocenie przez pracowników uczelni. Monitoring polega na kontrolowaniu, czy materiały zamieszczane na witrynach są prawidłowe, aktualne i kompletne z perspektywy obowiązujących standardów i stanu faktycznego. Dodatkowo, interesariusze mogą zgłosić swoje uwagi bezpośrednio do pracowników dziekanatu lub w ramach rozmów i spotkań z przedstawicielami uczelni. Pracownicy uczelni bardzo sumiennie przykładają się do dbania o aktualność i kompletność treści prezentowanych w systemie publicznego dostępu do informacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Publiczny dostęp do informacji o Uniwersytecie Warszawskim, Wydziale Geografii i Studiów Regionalnych oraz ocenianym kierunku gospodarka przestrzenna jest realizowany zgodnie ze standardami przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii. Stosowane ścieżki przekazywania informacji są zróżnicowane, a informacje zawarte w ich ramach są aktualne, kompletne i zgodne z potrzebami interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Zapewniona jest czytelność prezentowanych materiałów i informacji. Wszystkie podawane informacje są aktualizowane, a sposób ich prezentacji podlega ocenie i doskonaleniu przez poszczególne jednostki uczelniane. Poszczególni pracownicy jednostek wydziałowych i uczelnianych przykładają najwyższą uwagę, aby na stronie znajdowały się wszystkie niezbędne i aktualne informacje dla wszystkich interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, w tym kandydatów, studentów, studentów zagranicznych, pracowników, środowiska akademickiego

uczelni i spoza uczelni oraz otoczenia społeczno-gospodarczego. Rekomendacja zawarta w kryterium odnosi się do niedostosowania strony wydziałowej do standardów WCAG związanych z dostępnością dla osób z niepełnosprawnościami, co zgodnie z informacjami i danymi uzyskanymi podczas wizytacji jest w trakcie aktualizacji i zostanie niezwłocznie poprawione.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Uniwersytecie Warszawskim jest scentralizowany i zhierarchizowany. Na poziomie centralnym za sprawy związane z kształceniem i zapewnieniem jakości kształcenia odpowiada Prorektor ds. studenckich. Za monitorowanie skuteczności systemu oraz ciągłe jego doskonalenie odpowiada Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. W zarządzeniu 163 Rektora UW z 8 listopada 2019 r. zostały określone zasady działania wchodzących w skład systemu: Uniwersyteckiej Rady ds. Kształcenia (URK), rad dydaktycznych oraz zespołów działających na rzecz jakości kształcenia utworzonych przez Rektora (ich szczegółowe kompetencje określa Statut i Regulamin Studiów na UW – Monitor UW z 2019 r., poz.186).

URK odpowiada za koordynację i monitorowanie działań strategicznych w zakresie kształcenia i czuwa nad realizacją bieżącej polityki w zakresie kształcenia, rekrutacji i organizacji studiów, formułuje też wytyczne, skierowane do rad dydaktycznych i kierowników jednostek dydaktycznych, dotyczące zasad rekrutacji, zasad oceniania i egzaminowania, organizacji procesu dyplomowania, praktyk zawodowych, organizacji programów podwójnych dyplomów, zasad ewaluacji wsparcia administracyjnego i pracy dydaktycznej nauczycieli akademickich. Szczegółowo zadania URK opisuje Regulamin Studiów na UW. Rady dydaktyczne – zgodnie z wytycznymi Senatu i URK projektują oraz monitorują proces kształcenia dla danego kierunku studiów. Na WGSR nadzór merytoryczny nad realizowanym programem studiów sprawuje Rada Dydaktyczna. Rada Dydaktyczna dla kierunku geografia i gospodarka przestrzenna opracowała następujące elementy wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia: zasady procesu dyplomowania (Uchwała RD nr 14 z 25.05.2020 r.), zasady oceniania i przeprowadzania egzaminów (Uchwała RD nr 19 z 30.09.2020 r.), zasady zmiany formy odbywania studiów (Uchwała nr 17 z dnia 25.05.2020 r.).

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte i stosowane procedury wynikające z obowiązujących uchwał Senatu Uniwersytetu Warszawskiego. Tworzenie i modyfikowanie programów studiów na kierunku gospodarka przestrzenna przebiega zgodnie z procedurami opisanymi w Statucie UW i Regulaminie Studiów. Jest to proces wieloetapowy, angażujący zarówno studentów, jak i pracowników.

W realizacji i projektowaniu programu studiów na kierunku gospodarka przestrzenna uwzględnia się rozwiązania planowe i strategiczne polegające na stosowaniu innowacji dydaktycznych i osiągnięć nowoczesnej dydaktyki akademickiej, współczesnej technologii informacyjno-komunikacyjnej, włącznie z narzędziami i technikami kształcenia na odległość, opartych przede wszystkim na funkcjonowaniu sieci internetowej.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia określone treścią stosownych uchwał rekrutacyjnych obowiązujących w Uczelni zatwierdzanych przez Senat UW. Warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia są poprawne pod względem formalnym, także w zakresie uznawania efektów uczenia się osiągniętych poza systemem szkolnictwa wyższego. Rekrutacja w latach 2021/2022 i 2022/23 została uregulowana, odpowiednio, Uchwałą nr 578 Senatu UW z dnia 24 czerwca 2020 r. oraz Uchwałą nr 62 Senatu UW z dnia 16 czerwca 2021 r. Zasady przyznawania ulg laureatom i finalistom krajowych i międzynarodowych olimpiad przedmiotowych w procesie rekrutacji regulowane są, w latach 2021/22 i 2022/23, Uchwałą nr 379 Senatu UW z dnia 19 grudnia 2018 r. Wszystkie informacje o zasadach przyjęcia są publikowane w systemie Internetowej Rejestracji Kandydatów oraz na portalu WM.

Uczelnia posiada zbiór procedur w zakresie monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów. Ciałem odpowiedzialnym za koncepcję programu jest Rada Dydaktyczna dla kierunku gospodarka przestrzenna, której zadania i kompetencje reguluje Statut UW oraz Regulamin Studiów. Analizie podlegają w różnym zakresie informacje odnośnie: liczby godzin zajęć i grup zajęć, efektów uczenia się i stopnia ich osiągania przez studentów (w tym wyniki i stopień osiągnięcia efektów uczenia się nabywanych przez studentów w wyniku kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w okresie pandemii COVID-19), zgodności efektów uczenia się z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego, liczebności godzin i punktów ECTS, form realizacji zajęć, metod kształcenia, metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się (w tym stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w okresie pandemii COVID-19), miejsca zajęć i grup zajęć w programie studiów, wprowadzania oferty nowych zajęć i grup zajęć, wyników oceny praktyk zawodowych.

Oceny programu studiów prowadzone są systematycznie, w sposób sformalizowany z wykorzystaniem informacji od interesariuszy wewnętrznych (np. kadry prowadzącej kształcenie, studentów kierunku) oraz interesariuszy zewnętrznych (pracodawców).

Oceny dokonywane są na podstawie wyników analizy procesu kształcenia: analizy ocen (w tym prac etapowych i końcowych), informacji płynących z otoczenia społeczno-gospodarczego (interesariusze zewnętrzni, w tym badań rynku pracy, karier absolwentów), potrzeb kandydatów oraz opinii studentów i pracowników (interesariusze wewnętrzni) zbieranych w formie ankiet.

Za pomocą USOS po zakończeniu każdego semestru przeprowadzane są ankiety umożliwiające studentom ocenę wszystkich rodzajów zajęć. Wyniki ankiet są monitorowane przez prodziekan ds. studenckich oraz Radę Dydaktyczną. Od roku akademickiego 2020/21 ankiety oceny zajęć są jednolite dla całej Uczelni, a za ich przygotowanie i udostępnianie odpowiada Pracownia Ewaluacji Jakości Kształcenia. Treść ankiet oraz sposób ich przeprowadzania, po konsultacjach z przedstawicielami studentów, zostały zatwierdzone przez Uniwersytecką Radę ds. Jakości Kształcenia.

Ponieważ na WGSR nadzór merytoryczny nad realizowanym programem studiów sprawuje Rada Dydaktyczna, zostały udostępnione dokumenty dla ocenianego kierunku. Przykładowo: Uczelnia udostępniła dla ZO dokument „Raport o tematach prac dyplomowych opracowanych przez studentów

gospodarki przestrzennej - Raport dla Rady Dydaktycznej Kierunków geografia i gospodarka przestrzenna” z marca 2023. Raport podejmuje szczegółowe analizy warstwy metodologicznej oraz poza metodologicznej. Badaniem objęto 289 prac dyplomowych obronionych na zakończenie lat akademickich: 2019/2020, 2020/2021 oraz 2021/2022, zarówno prace licencjackie, jak i magisterskie. W raporcie ujęto analizę oraz wnioski podsumowujące. Stwierdzono, że poprawę jakości prac dyplomowych można osiągnąć poprzez: 1. zwiększenie liczby prac pisemnych przygotowywanych przez studentów na różnych zajęciach; 2. wprowadzenie pracy z tekstem, bazami danych pomiarowych, zestawieniami statystycznymi itp. Warto rozważyć możliwość wprowadzenia podczas (pro)seminariów analizy: (a) tekstów „kanonicznych” (w których nie szukamy braków czy błędów, ale „wyczytujemy” wszystko, co się da pod kątem merytorycznym), (b) prac dyplomowych realizowanych na innych wydziałach / uczelniach. Przydatne może być także ocenianie fragmentów swoich prac dyplomowych nawzajem przez studentów; 3. przekonywanie studentów do aktywniejszego udziału w seminariach.

Przykładem wykorzystania wniosków z systematycznej oceny programu studiów jest wprowadzony nowy program na studiach drugiego stopnia oraz realizowany od 1.10.2023 r. zmodyfikowany program studiów pierwszego stopnia, który jest efektem prac zapoczątkowanych w roku 2018 na studiach drugiego stopnia.

Podstawą do dyskusji o potrzebie nowej specjalności, było konwersatorium „Europa 2050 / Polska 2050” realizowane jako przedmiot do wyboru na kierunku gospodarka przestrzenna. Przeprowadzone badanie (ankieta skierowana do autorytetów i praktyków tematyki rozwoju regionalnego i lokalnego oraz studentów pierwszego i drugiego stopnia studiów na kierunku gospodarka przestrzenna) i jego wyniki zaowocowały złożeniem wniosku konkursowego (w ramach programu ZIP) o przemodelowanie procesu kształcenia na studiach drugiego stopnia – uruchomienie nowej specjalności (Foresight terytorialny). Opracowany na WGSR program zyskał pozytywną ocenę ze strony otoczenia zewnętrznego. W roku akademickim 2019/2020 po uzyskaniu zgody senatu UW uruchomiono nową specjalność, a rosnące zainteresowanie studentów tą specjalnością oraz uwagi zgłaszane Radzie Dydaktycznej przez studentów i pracowników dotyczące konieczności korelacji programu studiów pierwszego stopnia z ofertą programową studiów drugiego stopnia doprowadziły do powołania w 2021 r. nowego zespołu programowego oceniającego postęp prac w tym obszarze. Prace są wieloetapowe: na posiedzeniu Rady Dydaktycznej w dniu 15.06.2022 r. zostały zaprezentowane zebrane uwagi i zastrzeżenia, a następnie decyzją Rady proponowane zmiany w programie zostały skierowane do dalszych konsultacji; na kolejnym posiedzeniu RD (29.09.2022 r.) zostały przedstawione zastrzeżenia i uwagi zgłoszone przez pracowników oraz wnioski z konsultacji studenckich. Rada Dydaktyczna po dyskusji uwzględniła część uwag.

W efekcie przeprowadzonych prac przygotowano wniosek wprowadzający zmiany w programie studiów zgodnie z Zarządzeniem nr 71 z dnia 9 kwietnia 2020 r. oraz w uchwałą nr 13 URK. Wniosek uzyskał akceptację Samorządu Studentów WGSR. W dniu 28.12.2022 r. RD podjęła uchwałę (nr 42/22) wprowadzającą zmiany w programie studiów. Uchwałą Senatu UW zaproponowane zmiany zostały zatwierdzone i zmodyfikowany program studiów obowiązuje od 1.10.2023 r.

Polska Komisja Akredytacyjna jest podmiotem prowadzącym zewnętrzną ocenę jakości kształcenia na kierunku gospodarka przestrzenna. Poprzednia ocena PKA na kierunku gospodarka przestrzenna, była oceną instytucjonalną, odbyła się w 2015 roku i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia posiada efektywny i skuteczny wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia. Nadzór nad kierunkiem gospodarka przestrzenna jest zapewniony według jasno określonych kompetencji, podobnie jak wewnętrzny system zapewnienia jakości oparty jest o zasady określone w stosownych przepisach. Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów. Tworzenie i zmiany programu studiów podlegają jasno określonym i publicznie dostępnym. procedurom. Przyjęcia na studia odbywają się w oparciu o znane i dostępne warunki i kryteria. Proces kształcenia i jego skuteczność podlegają systematycznej i wnikliwej ocenie z uwzględnieniem opinii wewnętrznych i zewnętrznych interesariuszy. Wnioski wynikające z oceny przyczyniają się do doskonalenia programu studiów i zasad kształcenia. Skuteczność podejmowanych działań ocenia się jako bardzo dobrą.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

Brak

5. Załączniki: